บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดิน

4.1.1 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯ ทุ่งหลวง และในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกร

จากค่าการวิเคราะห์สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯ ทุ่งหลวงซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 15 ตัวอย่าง (ตาราง 16) พบว่า ประมาณ 93 % ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดเป็นดินที่เก็บจากพื้นที่ปลูกถั่วพุ่ม และผักสลัด ซึ่งดินชั้นบนทั้งหมดที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.2-7.4 โดยประมาณ 80 % ของตัวอย่างดินชั้นบนซึ่งมีความลึกในช่วงตั้งแต่ 0-20 ซม.ทั้งหมดมีค่า pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 6.0-7.2 ซึ่งถือว่าเป็นกรดอ่อนถึงเป็นด่างเล็กน้อย ส่วนที่เหลือประมาณ 20 % มี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.8-5.2 ซึ่งถือว่าเป็นกรดจัด และต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 507-697 กก./ไร่ ในแง่ของปริมาณอินทรียวัตถุในดิน พบว่า ในดินชั้นบนส่วนใหญ่ประมาณ 73 % ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด มีปริมาณอินทรียวัตถุอยู่ในดินในระดับสูง (>2.5 %) อีก 20 % มีอินทรียวัตถุในระดับปานกลาง และมีเพียง 7 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดที่มีปริมาณอินทรียวัตถุในดินชั้นบนในระดับต่ำ (<1.5%) ในแง่ของปริมาณ available P ในดิน พบว่า ดินชั้นบนที่เก็บได้จากแปลงปลูกผักของศูนย์ฯทุ่งหลวงทั้งหมดมีปริมาณ available P อยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก.) และในแง่ของปริมาณ exchangeable K ในดิน พบว่า ประมาณ 53 % ของดินชั้นบนที่เก็บได้จากแปลงปลูกผักของศูนย์ฯทุ่งหลวงมีปริมาณ exchangeable K อยู่ในระดับสูงมาก (>300 มก.K/กก.) และมีประมาณ 47 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดที่มีปริมาณ exchangeable K ในดินอยู่ในระดับสูง (>100 มก.K/กก.)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 16 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	452706	2068365	สลัด	0-10	6.0	-	H	VH	VH
				10-33	5.2	-	H	H	VH
				33-50	6.0	-	L	VH	VH
2	452728	2068382	เตรียม	0-8	5.2	697	H	VH	VH
			แปลง	8-20	6.2	-	H	VH	VH
			ปลูก	39-50	6.2	-	H	VH	VH
3	452733	2008370	ถั่วพุ่ม	0-20	6.2	-	M	VH	H
4	452740	2008360	ถั่วพุ่ม	0-20	6.4	-	H	VH	VH
5	452758	2068350	ถั่วพุ่ม	0-7	6.8	-	H	VH	VH
				7-20	6.0	-	M	VH	VH
				20-30	6.0	-	H	VH	VH
				30-50	6.0	-	M	VH	H
6	452760	2068343	ถั่วพุ่ม	0-20	6.0	-	H	VH	H
				20-35	6.6	-	L	H	H
				35-50	5.2	-	L	M	VH
7	452763	2068335	ถั่วพุ่ม	0-12	6.6	-	H	VH	H
				12-35	4.4	-	L	VH	H
				35-50	4.8	-	L	M	H
8	452765	2068323	ถั่วพุ่ม	0-11	6.0	-	M	VH	H
				11-23	4.8	-	M	VH	H
				23-35	4.2	-	L	VH	H
				35-50	4.6	-	L	M	H
9	452790	2068370	สลัด	0-22	6.0	-	H	VH	VH
				22-50	5.2	-	H	VH	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: M 10-40 มก.P/กก., H >40 มก.P/กก., VH >100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H >100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 16 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง (ต่อ)

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
10	452793	2068368	สลัด	0-10	6.2	-	H	VH	VH
				10-20	7.4	-	H	VH	VH
				20-50	4.4	-	M	H	H
11	452805	2008375	สลัด	0-17	6.2	-	M	VH	H
				17-30	4.4	-	L	H	H
				30-50	3.8	-	L	L	H
12	452782	2008388	สลัด	0-20	7.2	-	H	VH	VH
				20-40	4.6	-	L	VH	H
				40-50	4.4	-	L	L	H
13	452816	2008404	ถั่วพุ่ม	0-20	4.8	697	L	VH	H
				20-50	4.2	-	L	L	H
14	452808	2008420	สลัด	0-20	5.0	507	H	VH	VH
				20-40	6.0	-	M	VH	VH
				40-50	5.4	-	L	VH	VH
15	452803	2008425	สลัด	0-20	6.0	-	H	VH	VH
				20-35	6.0	-	M	VH	H
				35-50	4.8	-	M	M	H

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: L<10 มก.P/กก., M10-40 มก.P/กก.,H>40 มก.P/กก., VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H>100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการเก็บตัวอย่างดินในการวิเคราะห์สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินขั้นพื้นฐานในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯทุ่งหลวงจำนวน 8 ตัวอย่าง (ตาราง 17) พบว่า ดินชั้นบนมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.4-6.4 ซึ่งประมาณ 50 % ของตัวอย่างดินทั้งหมด มี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 6.0-6.4 ซึ่งถือว่าเป็นกรดเล็กน้อย และอีก 50 % ของตัวอย่างดินทั้งหมด มี pH อยู่ในช่วง 4.4-5.4 ซึ่งถือว่าเป็นกรดจัด ต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 507-697 กก./ไร่ ในแง่ของปริมาณอินทรียวัตถุในดิน พบว่า ประมาณ 50 % ของดินทั้งหมดมีปริมาณอินทรียวัตถุอยู่ในระดับปานกลาง (1.5-2.5%) และอีก 50% ที่เหลือมีปริมาณอินทรียวัตถุในดินอยู่ในระดับสูง (>2.5%) ในแง่ของปริมาณ available P ในดิน พบว่า ประมาณ 63% ของตัวอย่าง

ดินทั้งหมดมี available P อยู่ในระดับสูง (>40 มก.P/กก.)ถึงสูงมาก (>100 มก.P/กก.) และอีก 37% ของตัวอย่างดินทั้งหมด มี available P อยู่ในระดับต่ำ ในแง่ของปริมาณ exchangeable K ในดิน พบว่า ดินจากพื้นที่ของเกษตรกรจำนวนทั้งหมด 8 ตัวอย่างมีปริมาณ exchangeable K ในดินอยู่ในระดับสูง (>100 มก.K/กก.) ถึงสูงมาก (>300 มก.K/กก.)

ตาราง 17 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯทุ่งหลวง

แปลงที่	ชื่อเกษตรกร	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
					OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	-	0-25	6.0	-	M	VH	VH
		25-50	7.2	-	M	M	VH
2	-	0-15	5.2	697	M	H	H
		15-30	5.4	-	M	H	H
		30-50	5.6	-	L	M	H
3	-	0-20	5.0	507	M	M	VH
		20-50	6.2	-	M	M	VH
4	-	0-20	4.4	697	M	M	VH
		20-50	5.2	-	H	H	VH
5	จักรา แปลง 1	0-20	6.0	-	H	H	VH
6	จักรา แปลง 2	0-20	6.4	-	H	H	VH
7	ติกา	0-20	5.4	-	H	H	VH
8	ตากู๋ย	0-20	6.0	-	H	H	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: M 10-40 มก.P/กก., H >40 มก.P/กก., VH >100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H >100มก.K/กก., VH >300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.1.2 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯแม่แฮ และพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกร

ตัวอย่างดินในแปลงผักพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮจำนวนทั้งหมด 9 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกผักกาดขาวปลี (ตาราง 18) จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดินชั้นบนทั้งหมดมีประมาณ 78 % มีค่า pH อยู่ในช่วง 5.4-5.8 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับเป็นกรดปานกลาง ประมาณ 11 % อยู่ในระดับเป็นกรด

จัด (pH 5.2) และที่เหลือประมาณ 11 % อยู่ในระดับกรดอ่อน (pH 6.8) ในแง่ของปริมาณอินทรียวัตถุในดินชั้นบนทุกตัวอย่างมีปริมาณอินทรียวัตถุอยู่ในระดับสูง (>2.5%) ปริมาณ available P ในตัวอย่างดินทั้งหมดอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก (>100 มก.P/กก.) และปริมาณ exchangeable K ในตัวอย่างดินทั้งหมดมีอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก (>300 มก.K/กก.)

ตาราง 18 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	ระดับ		
						OM[1]	avai.P[2]	exch.K[3]
1	451285	2077870	กะหล่ำปลีแดง	0-10	5.6	H	H	VH
				10-30	6.0	H	H	VH
				30-50	5.4	H	M	H
2	451237	2077860	ผักกาดขาวปลี	0-25	5.4	H	H	VH
				25-50	5.4	H	L	VH
3	451279	2077857	ผักกาดขาวปลี	0-15	5.6	H	H	VH
				15-20	5.6	H	H	VH
				20-50	5.2	H	M	VH
4	451238	2077899	เบบี้ฮ่องเต้	0-20	5.2	H	VH	VH
				20-40	5.4	H	VH	VH
				40-50	5.0	H	L	H
5	451234	2077883	ผักกาดขาวปลี	0-20	5.6	H	VH	H
				20-40	6.0	H	VH	VH
				40-50	7.4	H	VH	VH
6	4511232	2077844	ถั่วปากอ้า	0-20	5.4	H	VH	VH
				20-50	5.4	H	M	VH
7	451243	2077828	เตรียมแปลงปลูก	0-10	5.4	H	H	VH
				20-50	5.4	H	M	H
8	451310	2077876	บล็อกโคลี่	0-20	5.8	H	VH	VH
				20-50	7.4	H	VH	VH
9	452522	2077433	อะติโช๊ค	0-20	6.8	H	VH	VH
				20-50	7.0	H	VH	VH

[1] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: H>2.5%

[2] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: L<10 มก.P/กก., M 10-40 มก.P/กก.,H>40 มก.P/กก.,VH>100มก.P/กก.

[3] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H>100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากผลการตรวจดินในพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 19) จำนวน 7 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกกะหล่ำปลีรูปหัวใจ จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ดินชั้นบนทั้งหมดมีค่า pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 5.2-6.0 โดยประมาณ 86 % ของตัวอย่างทั้งหมดมีค่า pH อยู่ในช่วง 5.4-6.0 ซึ่งถือว่าดินอยู่ในระดับที่เป็นกรดปานกลาง และอีก 14 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดจัดว่าดินอยู่ในระดับที่เป็นกรดจัด (pH 5.2) ปริมาณอินทรียวัตถุในตัวอย่างดินที่เก็บมาวิเคราะห์ทั้งหมดอยู่ในระดับสูง (>2.5%) ปริมาณ available P ในส่วนใหญ่ (86%) มีปริมาณ available P อยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก.) และประมาณ 14 % อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปริมาณ exchangeable K ในดินทั้งหมดมีอยู่ในระดับสูง (>100 มก.K/กก.) ถึงสูงมาก (>300 มก.K/กก.)

ตาราง 19 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯแม่แฮ

แปลงที่	พิกัด/ชื่อเกษตรกร		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	ระดับ		
						OM[1]	avai.P[2]	exch.K[3]
1	450645	2078998	กะหล่ำปลีรูปหัวใจ	0-20	5.6	H	VH	VH
	นายพนม			20-30	5.6	H	H	H
2	450671	2078993	-	0-20	5.4	H	H	H
	นายพนม			20-50	5.2	H	H	H
3	451109	2077606	กะหล่ำปลีรูปหัวใจ	0-20	5.6	H	H	H
	นายวรพงษ์			20-50	6.8	H	H	H
4	452326	2077557	-	0-20	5.6	H	VH	VH
	นายสุภฤกษ์			20-50	4.4	M	H	H
5	452524	2077432	กะหล่ำปลีรูปหัวใจ	0-18	5.2	H	VH	VH
	นายประเสริฐ			18-50	5.4	H	VH	VH
6	นายนิพนธ์		-	0-20	5.4	H	VH	VH
7	นายอินสม		-	0-20	6.0	H	VH	VH

[1] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: M 1.5-2.5%; H>2.5%

[2] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: H>40 มก.P/กก., VH>100มก.P/กก.

[3] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H>100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.1.3 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯ หนองหอย และในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกร

ตาราง 20 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	481557	2093030	ผักกาดหวาน	0-14	5.2	697	H	VH	VH
				14-35	5.4	-	H	VH	VH
				35-50	4.8	-	H	H	VH
2	481544	2093036	สลัดใบแดง	0-15	5.0	697	H	VH	VH
				15-31	5.2	-	H	VH	VH
				31-50	4.4	-	H	VH	VH
3	481557	2093021	สลัดใบแดง	0-10	6.8	-	H	VH	VH
				10-31	6.6	-	H	VH	VH
				31-50	7.6	-	H	VH	VH
4	481544	2093013	บล็อกโคลี่	0-20	6.8	-	H	VH	VH
				20-50	4.8	-	H	VH	VH
5	481507	2093008	บล็อกโคลี่	0-20	7.0	-	H	VH	VH
				20-31	5.2	-	H	VH	VH
				31-50	4.8	-	H	VH	VH
6	481525	2092948	แรดิช	0-20	5.2	697	H	VH	VH
				20-50	5.0	-	H	VH	VH
7	481516	2092953	ผักกาดหวาน	0-10	6.8	-	H	VH	H
				10-25	5.2	-	H	VH	VH
				25-50	4.8	-	H	VH	H

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: H>2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: M 10-40 มก.P/กก., H>40 มก.P/กก., VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H >100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 20 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย (ต่อ)

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	Exch.K[4]
8	481671	2092815	แครอท	0-20	4.2	697	H	VH	H
				20-35	4.0	-	H	H	VH
9	481643	2092825	พลาสเลย์	0-20	4.6	507	H	VH	H
				20-40	4.0	-	H	M	VH
10	481625	2092819	บล็อกโคลี่	0-15	4.8	507	H	VH	VH
				15-37	4.0	-	H	VH	H
11	481684	2092828	บล็อกโคลี่	0-20	4.4	697	H	VH	VH
				20-40	7.0	-	H	VH	H
				40-50	5.2	-	H	M	VH
12	481697	2092846	สลัดใบแดง	0-10	4.4	697	H	VH	VH
				10-30	4.4	-	H	H	H
				30-50	4.4	-	H	L	H
13	481714	2092840	แรดิช	0-15	5.2	697	H	VH	VH
				15-40	4.6	-	H	H	VH
				40-50	5.0	-	H	L	H
14	481758	2092840	เบบี้คอส	0-20	4.4	697	H	VH	VH
				20-40	4.0	-	H	VH	VH
				40-50	4.4	-	H	H	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: H>2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: L<10 มก.P/กก., H>40 มก.P/กก.,VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H>100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการตรวจสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของศูนย์ฯหนองหอย ทั้งหมด 14 ตัวอย่างซึ่งส่วนใหญ่เป็นแปลงเพาะปลูกพืชตระกูลกะหล่ำ และสลัด (ตาราง 20) พบว่าในดินชั้นบนมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.2-7.0 ประมาณ 71 % ของตัวอย่างทั้งหมดอยู่ในช่วง 4.2-5.2 ซึ่งจัดว่าเป็นดินกรดจัด และประมาณ 29 % อยู่ในช่วง 6.8-7.0 ซึ่งจัดว่าดินเป็นกรดอ่อนถึงเป็นกลาง ดินที่มี pH ต่ำกว่า 5.5 ซึ่งมีทั้งหมด 10 ตัวอย่างหรือประมาณ 71 % ของจำนวนตัวอย่างดินทั้งหมด ต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 507-697 กก./ไร่ ปริมาณอินทรียวัตถุในดินทั้งหมดอยู่ในระดับสูง (>2.5%) อีกทั้งยังมีปริมาณ available P อยู่ในระดับที่สูง

มากคือ มากกว่า 100 มก.P/กก. และมีปริมาณ exchangeable K อยู่ในระดับสูง (>100 มก.K/กก.) ถึงสูงมาก (>300 มก.K/กก.) เช่นกัน

จากผลการตรวจสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินที่ใช้ปลูกผักในแปลงของเกษตรกรหนองหอย (ตาราง 21) จำนวน 6 ตัวอย่าง พบว่า ดินในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกรมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 5.2-6.8 ประมาณ 83 % ของตัวอย่างดินในแปลงของเกษตรกรมี pH อยู่ในช่วง 5.4-6.8 ซึ่งถือว่าดินมีความเป็นกรดปานกลางถึงกรดอ่อน และประมาณ 17 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดมีความเป็นกรดจัด ปริมาณอินทรียวัตถุในดินส่วนใหญ่ (67%) อยู่ในระดับสูง (>2.5%) สำหรับปริมาณ available P และ exchangeable K ในตัวอย่างดินทั้งหมดที่เก็บจากแปลงผักของเกษตรกรมีอยู่ในระดับที่สูงมาก (>100 มก.P/กก. และ >300 มก.K/กก.)

ตาราง 21 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯหนองหอย

แปลงที่	ชื่อเกษตรกร	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	ระดับ		
				OM[1]	avai.P[2]	exch.K[3]
1	มนตรี	0-20	6.4	H	VH	VH
2	สัญญา	0-20	5.4	H	VH	VH
3	ลือศักดิ์	0-20	6.8	H	VH	VH
4	พิษณุ	0-20	5.2	H	VH	VH
5	หล้า	0-20	6.2	L	VH	VH
6	วันชัย	0-20	6.8	M	VH	VH

[1] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H>2.5%

[2] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: VH >100มก.P/กก.

[3] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: VH >300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.1.4 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯขุนวาง และในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดินที่เก็บในพื้นที่แปลงผักของศูนย์ฯขุนวาง (ตาราง 22) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกพืชตระกูลกะหล่ำ พบว่า ในดินชั้นบนมีค่า pH อยู่ในช่วง 4.4-6.8 ประมาณ 60 % ของตัวอย่างดินทั้งหมด มี pH อยู่ในช่วง 4.4-5.2 ซึ่งจัดว่าเป็นกรดจัด ประมาณ 30 % มี pH อยู่ในช่วง 6.2-6.8 ถือว่าเป็นกรดอ่อนถึงเป็นกลาง และอีกประมาณ 10 % ของตัวอย่างทั้งหมด ดินมีความเป็นกรดปานกลาง (pH 5.4) โดยดินที่มี pH ต่ำกว่า 5.5 มีประมาณ 80 % ของจำนวนตัวอย่าง

ดินทั้งหมด ต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 507-797 กก./ไร่ ปริมาณอินทรียวัตถุในดินส่วนใหญ่ (90%) อยู่ในระดับสูง (>2.5%) สำหรับปริมาณ available P และ exchangeable K ในดินทั้งหมดอยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก. และ >300 มก.K/กก.)

ตาราง 22 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	Exch.K[4]
1	449598	2059060	กะหล่ำดอก	0-20	6.8	-	H	VH	VH
			สีม่วง	20-38	7.2	-	L	H	VH
				38-50	6.8	-	L	M	VH
2	449592	2059044	เฟนเนล	0-20	6.8	-	H	VH	VH
				20-50	5.4	-	M	VH	VH
3	449566	2059005	บล็อกโคลี่	0-18	5.2	797	H	VH	VH
				18-32	4.8	-	H	VH	VH
				32-50	4.6	-	H	VH	VH
4	449579	2059019	กะหล่ำดอก	0-24	4.8	697	H	VH	VH
				24-50	5.2	-	H	VH	VH
5	449583	2058959	เฟนเนล	0-20	4.4	697	H	VH	VH
				20-50	4.6	-	H	VH	VH
6	449589	2058941	กะหล่ำปลี	0-20	4.6	697	H	VH	VH
			รูปหัวใจ	20-50	4.5	-	L	H	VH
7	449590	2059017	กะหล่ำปลี	0-20	6.2	-	H	VH	VH
				20-50	5.0	-	L	VH	VH
8	449622	2059080	ฟักทองยักษ์	0-30	5.4	697	L	VH	VH
				30-50	4.4	-	H	M	H
9	449749	2058980	เฟนเนล	0-23	5.2	507	H	VH	VH
				23-50	5.0	-	H	VH	H
10	449742	2058971	บล็อกโคลี่	0-28	5.2	697	L	VH	VH
				28-50	4.8	-	L	H	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: M 10-40 มก.P/กก., H >40 มก.P/กก.,VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: H >100มก.K/กก., VH >300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 23 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯขุนวาง

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	449752	2059116	กะหล่ำปลีรูปหัวใจ	0-20	5.4	697	H	VH	VH
				20-30	5.2	697	H	VH	VH
				30-50	5.2	507	M	H	VH
2	449075	2059261	ผักกาดหัว	0-20	5.0	697	M	M	M
				20-50	6.6	-	L	L	M
3	449603	2059037	กะหล่ำปลี	0-20	6.8	-	L	VH	VH
				20-50	5.4	-	M	M	VH
4	453363	2061114	ไม่ระบุ	0-20	5.0	697	M	L	M
				20-60	4.8	-	L	L	H
5	พ่อหลวงวิเชียร		ไม่ระบุ	0-20	5.2	-	H	VH	H
6	ประภาส		ไม่ระบุ	0-20	5.2	-	M	VH	H
7	พะเหย่อพอ		ไม่ระบุ	0-10	6.4	-	H	VH	VH
8	จอพาตู้		ไม่ระบุ	0-20	5.4	-	H	VH	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: L<1.5%; M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้:L<10 มก.P/กก., M 10-40 มก.P/กก., H>40 มก.P/กก.,VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: M 60-100 มก.K/กก., H >100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

ผลการวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯขุนวาง (ตาราง 23) ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกผักกาดหัว และกะหล่ำปลีรูปหัวใจ จำนวน 8 ตัวอย่าง พบว่า ดินชั้นบนมี pH อยู่ในช่วง 5.0-6.8 ซึ่งประมาณ 75 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดมี pH อยู่ในช่วง 5.0-5.4 ซึ่งต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 507-697 กก./ไร่ ที่เหลืออีกประมาณ 25 % ของตัวอย่างทั้งหมดมี pH อยู่ในช่วง 6.4-6.8 ซึ่งจัดว่าเป็นกรดอ่อน ปริมาณอินทรียวัตถุส่วนใหญ่ (88%) อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง (1.5-2.5% ถึง >2.5%) สำหรับปริมาณ available P และ exchangeable K ในดินประมาณ 75 % ของตัวอย่างทั้งหมด มีปริมาณ available P อยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก.) และ exchangeable K อยู่ในระดับสูง(>100 มก.K/กก.) ถึงสูงมาก (>300 มก.K/กก.) ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 25 % มีปริมาณ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

available P อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง และมีปริมาณ exchangeable K ในดินอยู่ในระดับปานกลาง (60-100 มก.K/กก.)

4.1.5 การศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในพื้นที่ปลูกผักของสถานีวิจัยอ่างขาง และในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์สภาพความอุดมสมบูรณ์ในตัวอย่างดินที่เก็บจากแปลงผักของสถานีวิจัยอ่างขาง จำนวน 10 ตัวอย่าง (ตาราง 24) พบว่า ดินชั้นบนมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.4-5.6 โดยประมาณ 70 % ของตัวอย่างดินทั้งหมดมี pH อยู่ในช่วง 4.4-5.2 ซึ่งถือว่าดินเป็นกรดจัด ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 30 % มี pH อยู่ในช่วง 5.4-5.6 ซึ่งถือว่าเป็นดินกรดปานกลาง ดินที่มี pH ต่ำกว่า 5.5 มีทั้งหมด 8 ตัวอย่างหรือประมาณ 80 % ของจำนวนตัวอย่างดินทั้งหมด ต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณตั้งแต่ 697-866 กก./ไร่ ปริมาณอินทรียวัตถุในดินชั้นบนทุกตัวอย่างมีอยู่ในระดับสูง (>2.5%) สำหรับปริมาณ available P และ exchangeable K ในดินส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก. และ >300 มก.K/กก.)

จากการตรวจสภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสถานีวิจัยอ่างขาง จำนวน 8 ตัวอย่าง (ตาราง 25) พบว่า ดินชั้นบนมี pH อยู่ในช่วงตั้งแต่ 3.8-5.6 ซึ่งถือว่าดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง โดยดินที่มี pH ต่ำกว่า 5.5 มีทั้งหมด 6 ตัวอย่างหรือประมาณ 75 % ของจำนวนตัวอย่างดินทั้งหมด ต้องการปูนโดโลไมท์ในการแก้ไขความเป็นกรดในปริมาณ 866 กก./ไร่ ปริมาณอินทรียวัตถุในดินทุกตัวอย่างมีอยู่ในระดับสูง (>2.5%) สำหรับปริมาณ available P และ exchangeable K ในดินชั้นบนส่วนใหญ่ (75% และ 88% ตามลำดับ) มีปริมาณอยู่ในระดับสูงมาก (>100 มก.P/กก. และ >300 มก.K/กก.)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 24 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินของแปลงผักในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	503938	2201422	เบบี้ฮ่องเต้	0-20	5.6	-	H	VH	H
				20-50	5.2	-	H	H	VH
2	503950	2201397	ผักกาดหอมห่อ	0-20	5.2	697	H	VH	VH
				20-50	6.0	-	H	VH	VH
3	503967	2201394	กะหล่ำปลี	0-20	5.4	866	H	VH	VH
			รูปหัวใจ	20-50	5.0	-	H	VH	VH
4	503954	2201376	ผักกาดหวาน	0-20	5.2	866	M	M	VH
				20-50	6.8	-	H	VH	VH
5	504188	2200652	ผักกาดหวาน	0-20	5.0	866	M	M	M
				20-50	6.6	-	H	VH	VH
6	504192	2200697	บัตเตอร์เฮด	0-10	5.6	-	H	VH	VH
				30-50	6.2	-	H	VH	VH
7	504118	2200670	บล็อคโคลี่	0-17	4.4	866	H	VH	VH
				17-35	4.8	-	H	VH	VH
				35-50	5.2	-	H	H	H
8	504120	2200781	กะหล่ำปลี	0-15	4.6	866	H	VH	VH
			รูปหัวใจ	15-32	5.0	-	H	VH	VH
9	504101	2200827	ผักกาดหวาน	0-14	4.4	697	H	VH	VH
				14-32	5.2	-	H	VH	VH
				35-50	5.4	-	H	VH	VH
10	504101	2201299	ผักกาดหอมห่อ	0-20	5.2	697	H	VH	VH
				20-50	5.6	-	M	M	H

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: M 1.5-2.5%; H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: M 10-40 มก.P/กก., H >40 มก.P/กก.,VH >100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: M 60-100 มก.K/กก., H >100มก.K/กก., VH >300 มก.K/กก.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 25 สภาพความอุดมสมบูรณ์ขั้นพื้นฐานของดินในแปลงผักของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสถานีวิจัยอ่างขาง

แปลงที่	พิกัด		พืชที่ปลูก	ความลึกของดิน (ซม.)	pH	LR[1] (กก./ไร่)	ระดับ		
							OM[2]	avai.P[3]	exch.K[4]
1	504142	2203057	กะหล่ำปลี	0-20	5.6	-	H	H	M
				20-30	4.8	-	H	L	H
2	504843	2204360	กะหล่ำปลี	0-20	5.6	-	H	VH	VH
			รูปหัวใจ	20-50	4.6	-	H	VH	VH
3	504302	2203089	กะหล่ำปลี	0-20	3.8	866	H	M	VH
				20-50	5.0	-	H	H	VH
4	504833	2204304	กะหล่ำปลี	0-20	4.6	866	H	VH	VH
			รูปหัวใจ	20-30	6.2	-	H	VH	VH
				35-50	5.2	-	H	VH	VH
5	จะเคาะ		-	0-20	5.4	-	H	VH	VH
6	จะงอย		-	0-10	5.4	-	H	VH	VH
7	อภิสิทธิ์		-	0-10	5.4	-	H	VH	VH
8	อรินทร์		-	0-10	5.0	-	H	VH	VH

[1] LR ความต้องการปูนโดโลไมท์ (กก./ไร่) เพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน

[2] ระดับอินทรียวัตถุในดิน (OM, Organic Matter) ในดิน: H >2.5%

[3] avai.P= ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ได้: L<10 มก.P/กก., M 10-40 มก.P/กก.,H>40 มก.P/กก.,VH>100มก.P/กก.

[4] exch.K= โพแทสเซียมที่สามารถแลกเปลี่ยนได้: M 60-100 มก.K/กก., H >100มก.K/กก., VH>300 มก.K/กก.

4.2 ผลของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสด และผลผลิตน้ำหนักแห้งผัก

4.2.1 ผลของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ

ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงการจัดการปุ๋ยมีผลทำให้ผลผลิตผักสดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำที่สุด คือ 2,028 กก./ไร่ ซึ่งต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 25 % สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา NP NK และ SPA ให้ผลผลิตผักหลังการตัดแต่งไม่แตกต่างจากอัตรา NPK ในทางสถิติ นอกจากนี้ อัตราการใส่ปุ๋ยยังมีผลทำให้ปริมาณผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณของเศษผักสูงที่สุดคือ 1,593 กก./ไร่ และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ แต่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ในทางสถิติ สำหรับอัตรา SPA ยังให้ปริมาณเศษผักไม่แตกต่างจากอัตรา NPK อีกด้วย ในแง่ของผลผลิตผักทั้งหมด พบว่า อัตราการใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยมีลักษณะในการตอบสนองต่ออัตราปุ๋ยแต่ละอัตราเหมือนกับการตอบสนองต่อผลผลิตผักสดหลังการตัดแต่ง การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ SPA ให้ปริมาณผลผลิตผักทั้งหมด 4,307 4,251 3,890 และ 4,068 กก./ไร่ ตามลำดับ ส่วนการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุดคือ3,063 กก./ไร่ (ตาราง 26)

ตาราง 26 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ (กก/ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	2,735 a[1/]	2,658 a	2,724 a	2,028 b	2,788 a	8.55
เศษผัก	1,572 ab	1,593 a	1,166 c	1,034 c	1,280 bc	14.69
ทั้งหมด	4,307 a	4,251 a	3,890 a	3,062 b	4,068 a	8.30
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	118 b	114 b	129 a	99 c	123 ab	6.05
เศษผัก	73[ns]	72	57	53	65	18.00
ทั้งหมด	191 a	186 a	186 a	152 b	188 a	6.90

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

นอกจากนี้ อัตราการใส่ปุ๋ยยังมีผลทำให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งของผักหลังการตัดแต่ง และน้ำหนักแห้งทั้งหมดของผักที่ได้จากการเก็บเกี่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย (ตาราง 26) แต่สำหรับน้ำหนักแห้งของเศษผักที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวอัตราการใส่ปุ๋ยไม่มีอิทธิพลแต่อย่างใด โดยลักษณะการตอบสนองของผักกาดหอมห่อที่ปลูกในศูนย์ฯทุ่งหลวงต่ออัตราการใส่ปุ๋ย ในแง่ของน้ำหนักแห้งของผลผลิตผักทั้งหมด คล้ายคลึงกับลักษณะการตอบสนองในแง่ของน้ำหนักผลผลิตผักสดทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา N ทำให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งและผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุด (99 และ 152 กก./ไร่) และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 27 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง (กก/ไร่)

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	2,341 ns	2,109	2,371	2,303	2,256	12.21
เศษผัก	1,595	1,597	1,542	1,624	1,562	15.75
ทั้งหมด	3,936	3,706	3,913	3,927	3,818	9.85
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	82	81	86	81	86	11.85
เศษผัก	73	79	75	81	83	15.38
ทั้งหมด	155	160	161	162	169	9.80

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับการจัดการปุ๋ยในพื้นที่ของเกษตรกรทุ่งหลวง (ตาราง 27) การใส่ปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2,109-2,371 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,542-1,624 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 3,276-3,935 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุด การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK N และ SPA ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 1.2 11.0 2.9 และ 4.8% ตามลำดับ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตเศษผักสูงที่สุด การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ SPA ให้ปริมาณผลผลิตเศษผักต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 1.8 1.6 5.0 และ 3.8 % ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด และสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP N และ SPA ประมาณ 16.8 0.6 0.2 และ 3.0 % ตามลำดับ

สำหรับผลผลิตน้ำหนักแห้งผักในพื้นที่เกษตรกรทุ่งหลวงให้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการจัดการปุ๋ยแต่ละกรรมวิธี โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักสูงที่สุดคือ 86 กก./ไร่ และให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK N และ SPA ประมาณ 5.1 6.2 6.3 และ 0.7 % ตามลำดับ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผัก และปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 83 และ 169 กก./ไร่ และสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ N ในแง่ผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผักประมาณ 11.8

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3 9.7 และ 2.0 % ตามลำดับ และในแง่ของผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดประมาณ 8.0 4.9 4.4 และ 3.8 % ตามลำดับ (ตาราง 27)

การจัดการปุ๋ยเคมีในพื้นที่ปลูกผักของศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 28) การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP N และ SPA ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,751-2,4145 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,187-1,688 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2,938-4,103 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 2,415 1,688 และ 4,103 กก./ไร่ ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 23.4 6.4 และ 16.4% ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 27.5 29.7 และ 28.4% ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 20.8 16.3 และ 19.0% ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 22.6 22.8 และ 22.7% ตามลำดับ

สำหรับปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 28) การใส่ปุ๋ยในทุกอัตราให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 77-101 กก./ไร่ ปริมาณน้ำหนักแห้งเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 71-110 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 148-211 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 101 110 และ 211 กก./ไร่ ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผัก เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุดคือ 77 71 และ 148 กก./ไร่ ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 23.9 35.0 และ 29.7% ตามลำดับ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 20.9 23.9 และ 22.5% ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 19.8 34.9 และ 27.6% ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ประมาณ 18.5 35.0 และ 29.7% ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 28 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ (กก/ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	1,849[ns]	1,751	2,415	1,911	1,868	18.94
เศษผัก	1,579	1,187	1,688	1,412	1,302	34.23
ทั้งหมด	3,428	2,938	4,103	3,323	3,170	24.05
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	80	81	101	82	77	17.04
เศษผัก	84	72	110	80	71	28.72
ทั้งหมด	164	153	211	162	148	21.57

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ตาราง 29 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ (กก./ไร่)

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	4,028[ns]	3,339	4,240	3,175	3,879	16.71
เศษผัก	1,667	1,387	1,449	1,772	1,357	31.25
ทั้งหมด	5,695	4,726	5,689	4,947	5,236	11.53
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	111	94	136	106	147	26.31
เศษผัก	67	46	64	69	56	30.86
ทั้งหมด	178	140	200	175	203	19.81

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในพื้นที่เกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 29) ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 3,175-4,240 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,357-1,772 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 4,726-5,695 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ย

ในทุกอัตราไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 4,240 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK N และ SPA ประมาณ 5.0 21.2 25.1 และ 8.5% ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตเศษผักสูงที่สุดคือ 1,772 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ SPA ประมาณ 5.9 21.7 18.2 และ 23.4% ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 5695 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP N และ SPA ประมาณ 17.0 0.1 13.1 และ 8.1% ตามลำดับ

สำหรับปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด การจัดการปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 29) ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงประมาณ 94-147 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผัก 46-69 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 140-203 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 147 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ N ประมาณ 24.1 35.9 7.4 และ 28.1 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผักสูงที่สุดคือ 69 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ SPA ประมาณ 2.3 33.6 6.9 และ 18.8 % ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 203 กก./ไร่ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ N ประมาณ 11.9 31.0 1.3 และ 13.9 % ตามลำดับ

สำหรับพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย (ตาราง 30) การจัดการปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,144-1,689 กก./ไร่ ปริมาณผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 495-794 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,639-2,483 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 1,689 794 และ 2,483 กก./ไร่ ตามลำดับ และสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP N และ SPA ประมาณ 30.1 26.0 32.3 และ 32.3 % ในแง่ผลผลิตผักสดหลังตัดแต่ง 14.5 33.2 37.7 และ 36.1 %ในแง่ผลผลิตเศษผัก และ ในแง่ผลผลิตผักทั้งหมดประมาณ 25.5 28.3 34.0 และ 33.5 %ตามลำดับ

ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตน้ำหนักแห้งทั้งหมด การใส่ปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง30) ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 40-57 กก./ไร่ ปริมาณน้ำหนักแห้งเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 26-43 กก./ไร่ และปริมาณน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 66-100 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 57 43 และ 100 กก./ไร่ ตามลำดับ สูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP N และ SPA ในแง่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งประมาณ 29.3 19.9 30.4 และ 30.2 % ในแง่ผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผักประมาณ 20.9 38.1 32.4 และ 39.7 % และในแง่ผลผลิตน้ำหนักแห้งทั้งหมดประมาณ 25.7 27.7 31.2 และ 34.2 % ตามลำดับ

ตาราง 30 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อ (กก/ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	1,170 ns	1,689	1,250	1,144	1,144	30.28
เศษผัก	678	794	530	495	507	33.50
ทั้งหมด	1,848	2,483	1,780	1,639	1,651	28.38
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	40	57	46	40	40	29.82
เศษผัก	34	43	26	29	26	33.18
ทั้งหมด	74	100	72	69	66	27.44

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

การจัดการปุ๋ยในพื้นที่เกษตรกรหนองหอย (ตาราง 31) การใส่ปุ๋ยในแต่ละอัตรามีผลทำให้ปริมาณผลผลิตผักสดหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำที่สุดคือ 2,251 กก./ไร่ สำหรับปริมาณผลผลิตเศษผัก และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดการจัดการปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปริมาณผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,112-1,810 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 3,362-5,865 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตเศษผัก และผลผลิตทั้งหมดต่ำที่สุดคือ 1,112 และ 3,362 กก./ไร่ ตามลำดับ และต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP และ N ในแง่ปริมาณผลผลิตเศษผักประมาณ 42.4 39.3 47.3 และ 62.9 % และในแง่ผลผลิตทั้งหมดประมาณ 67.5 65.3 74.5 และ 61.5 % ตามลำดับ

ผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตน้ำหนักแห้งทั้งหมด การจัดการปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 152 และ 241

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กก./ไร่ ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งเศษผักสูงที่สุดคือ 97 กก./ไร่ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดต่ำที่สุดคือ 85 59 และ144 กก./ไร่ ตามลำดับ

ตาราง 31 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสด และผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหอมห่อในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย (กก./ไร่)

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	4,049 a[1/]	4,011 a	4,228 a	3,618 a	2,251 b	23.75
เศษผัก	1,583[ns]	1,548	1,637	1,810	1,112	23.86
ทั้งหมด	5,632	5,559	5,865	5,428	3,363	22.16
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	145	152	144	132	85	29.68
เศษผัก	91	89	88	97	59	22.69
ทั้งหมด	236	241	232	229	144	22.26

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

4.2.2 ผลของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหวาน

การจัดการปุ๋ยเคมีในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง (ตาราง 32) การใส่ปุ๋ยในทุกอัตราให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,485-1,894 กก./ไร่ ปริมาณเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,096-1,409 กก./ไร่ และปริมาณผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 2,581-3,303 กก./ไร่ การจัดการปุ๋ยที่ให้ปริมาณผลผลิตมากที่สุดคือ การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK โดยให้ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตทั้งหมด 1,894 1,409 และ 3,303 กก./ไร่ ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 9.5 10.1 และ 9.7 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 10.6 14.7 และ 12.4 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 9.2 16.0 และ 12.1 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุดและต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 21.6 22.2 และ 21.8 % ตามลำดับ

ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด (ตาราง 32) การใส่ปุ๋ยในทุกอัตราก็ให้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 107 84 และ 191 กก./ไร่ ตามลำดับ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุดคือ 86 65 และ 151 กก./ไร่ ตามลำดับ คิดเป็น 20.0 22.4 และ 21.1 % ตามลำดับ

ตาราง 32 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสด และผลผลิตน้ำหนักแห้งผักกาดหวาน (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	1,894[ns]	1,715	1,692	1,485	1,720	54.94
เศษผัก	1,409	1,267	1,202	1,096	1,183	64.21
ทั้งหมด	3,303	2,982	2,894	2,581	2,903	57.78
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	107	104	106	86	93	55.83
เศษผัก	84	80	80	65	78	63.73
ทั้งหมด	191	184	186	151	171	57.73

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.3 ผลของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งแรดิชิโอ

การจัดการปุ๋ยเคมีในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง (ตาราง 33) การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK NP N และ SPA ให้ผลผลิตสดทั้งผลผลิตสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,089-1,345 กก./ไร่ เศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 707-1,013 กก./ไร่ และผลผลิตผักทั้งหมด อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,796-2,359 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา N มีแนวโน้มให้ผลผลิตสดหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด คือ

1,345 1,013 และ 2,359 กก./ไร่ ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 13.6 15.2 และ 14.3 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด ต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 1.8 4.8 และ 3.1 % ตามลำดับ การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผักและผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่า การใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 13.8 10.5 และ 12.4 % ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 19.0 30.3 และ 23.9 % ตามลำดับ

ตาราง 33 ผล*ของการจัดการปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตผักสดและผลผลิตน้ำหนักแห้งแรดิชิโอ (กก./ไร่) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
ผลผลิตผักสด						
ผักหลังตัดแต่ง	1,162[ns]	1,320	1,160	1,345	1,089	13.07
เศษผัก	859	965	907	1,013	707	17.43
ทั้งหมด	2,021	2,285	2,067	2,358	1,796	13.09
น้ำหนักแห้ง						
ผักหลังตัดแต่ง	65	66	65	69	56	10.32
เศษผัก	54	58	56	60	45	18.91
ทั้งหมด	119	124	121	129	101	12.58

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 56-69 กก./ไร่ เศษผักมีอยู่ในช่วงตั้งแต่ 45-60 กก./ไร่ และ น้ำหนักแห้งทั้งหมดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 101-129 กก./ไร่ ดังตาราง 31 การจัดการปุ๋ยที่ให้ปริมาณผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และน้ำหนักแห้งผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ การใส่ปุ๋ยอัตรา N โดยให้ผลผลิตประมาณ 69 60 และ 129 กก./ไร่ แต่ไม่แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK และ NP ในทางสถิติ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และน้ำหนักแห้งทั้งหมดต่ำที่สุด และต่ำกว่า การใส่ปุ๋ยอัตรา N ประมาณ 19.0 24.9 และ 21.7 % ตามลำดับ แต่ไม่แตกต่างกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK และ NP ในทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิต

4.3.1 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ

ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อที่ระยะเก็บเกี่ยว ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง จากการวิเคราะห์ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยทุกอัตราไม่ทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 34) ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ที่พบในผลผลิตผักกาดหอมห่อมีอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.213-0.229 มก./ก. ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี มีอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.062-0.114 มก./ก. และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิตมีอยู่ในช่วงตั้งแต่ 27.597-34.221 มก./ก. โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา N พบว่า ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิตสูงที่สุด คือ 0.229 0.114 และ 34.221 มก./ก. ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่น

ตาราง 34 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./ก.) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
คลอโรฟิลล์ เอ	0.228[ns]	0.213	0.216	0.229	0.215	22.97
คลอโรฟิลล์ บี	0.090	0.086	0.090	0.114	0.062	28.47
คลอโรฟิลล์ทั้งหมด	31.735	29.965	30.632	34.221	27.597	16.91

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อในพื้นที่ของศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 35) พบว่า การใส่ปุ๋ยในแต่ละอัตรามีผลทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิตผักกาดหอมห่อ การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK พบว่า ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดสูงที่สุด (0.158 และ 22.156 มก./ก.) และต่างจากการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) สำหรับปริมาณคลอโรฟิลล์ บี การใส่ปุ๋ยไม่ทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี สูงที่สุดคือ 0.063 มก./ก. ซึ่งสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP N และ SPA ประมาณ 17.5 34.9 27.0 และ 33.3 % ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 35 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./ก.) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
คลอโรฟิลล์ เอ	0.158 a[1/]	0.114 b	0.101 b	0.114 b	0.104 b	18.17
คลอโรฟิลล์ บี	0.063[ns]	0.052	0.041	0.046	0.042	21.49
คลอโรฟิลล์ทั้งหมด	22.156 a	16.508 b	14.123 b	16.020 b	14.609 b	18.71

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย (ตาราง 36) พบว่าการใส่ปุ๋ยในแต่ละอัตราไม่ทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในแง่ของปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิต โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดสูงที่สุด (0.106 0.043 และ 14.916 มก./ก.) ซึ่งสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP N และ SPA ในแง่ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ประมาณ 8.5 18.9 29.2 และ 17.9 % ตามลำดับ ในแง่ของปริมาณคลอโรฟิลล์ บี ประมาณ 9.3 16.3 30.2 และ 18.6 % ตามลำดับ และในแง่ของปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิตผักกาดหอมห่อประมาณ 8.8 18.9 29.9 และ 18.2 % ตามลำดับ

ตาราง 36 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./ก.) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
คลอโรฟิลล์ เอ	0.097[ns]	0.106	0.086	0.075	0.087	39.51
คลอโรฟิลล์ บี	0.039	0.043	0.036	0.030	0.035	37.69
คลอโรฟิลล์ทั้งหมด	13.598	14.916	12.091	10.463	12.194	38.88

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3.2 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหวาน

ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหวานที่ระยะเก็บเกี่ยว ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหวาน ทั้งปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมด พบว่า การใส่ปุ๋ยในแต่ละอัตรามีผลทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดในผลผลิตผักกาดหวานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และคลอโรฟิลล์ทั้งหมดที่วิเคราะห์ได้สูงที่สุดคือ 0.293 0.197 และ 40.579 มก./ก. ตามลำดับ และไม่ต่างกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NP อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK N และ SPA ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหวานแตกต่างกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ NP อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และคลอโรฟิลล์ทั้งหมดต่ำที่สุด คือ 0.155 0.106 และ 21.622 มก./ก. ตามลำดับ ดังตาราง 37

ตาราง 37 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลผลิตผักกาดหวาน (มก./ก.) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK		NK		NP		N		SPA		CV(%)
คลอโรฟิลล์ เอ	0.174	bc[1/]	0.293	a	0.287	a	0.249	ab	0.155	c	24.96
คลอโรฟิลล์ บี	0.118	bc	0.197	a	0.189	a	0.166	ab	0.106	c	23.45
คลอโรฟิลล์ทั้งหมด	24.188	bc	40.579	a	39.373	a	34.403	ab	21.622	c	24.26

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของธาตุอาหารในผลผลิต

4.4.1 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของธาตุอาหารในผลผลิตผักกาดหอมห่อ

ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันต่อปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง ดังตาราง 38

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตหลังตัดแต่งต่ำที่สุด (2.68 %) และ

ไม่แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA (2.79 %) อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่การใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุด (3.19 %) และไม่แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK (3.16 %) และการใส่ปุ๋ยอัตรา NP (3.12 %) อย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยอัตรา N ทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA อย่างมีนัยสำคัญ ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ N ในเศษผัก การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในเศษผักมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2.95-3.44 % การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ให้ปริมาณความเข้มข้นของ N ในเศษผักสูงที่สุดคือ 3.44 % และสูงกว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK (3.14 %) NK (3.38 %) N (3.40 %) และอัตรา SPA (2.95 %)

ตาราง 38 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	2.68 b[1/]	3.16 a	3.12 a	3.19 a	2.79 b	6.42
เศษผัก	3.14[ns]	3.38	3.44	3.40	2.95	7.71
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	1.00	1.34	1.07	1.24	1.81	61.72
เศษผัก	1.13 b	1.10 b	1.16 ab	1.72 a	0.79 b	31.05
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	4.20	3.83	3.21	3.34	3.91	19.64
เศษผัก	6.89	5.51	4.96	5.54	6.42	19.45

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่ทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ P แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งปริมาณความเข้มข้นของ P อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1.00-1.81 % โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณความเข้มข้นของ P

ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 1.81 % ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตเศษผักมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.79-1.72 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตเศษผักมีค่าสูงที่สุด คือ 1.72 % และไม่แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ในผลผลิตเศษผัก (1.16 %) อย่างมีนัยสำคัญ แต่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK (1.13 %) NK (1.10 %) และอัตรา SPA (0.79 %) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$)

สำหรับการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผัก ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 3.21-4.20 และ 4.96-6.89 % ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ K สูงที่สุดในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักประมาณ 4.20 และ 6.89% ตามลำดับ

ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) และปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B (มก./กก.) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง ดังตาราง 39 และ 40 ตามลำดับ

ตาราง 39 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.800[ns]	0.712	0.873	1.777	1.541	82.48
เศษผัก	1.457	1.747	2.096	1.351	1.561	37.37
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.078	0.067	0.075	0.075	0.067	17.03
เศษผัก	0.126	0.087	0.113	0.110	0.093	22.45

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลของการใส่ปุ๋ยอัตราที่แตกต่างกันในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผัก จากการวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิต พบว่า ปริมาณความเข้มข้นของ Ca ใน

ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.712-1.777 และ 1.351-2.096 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.067-0.078 และ 0.087-0.126 % ตามลำดับ (ตาราง 39)

ตาราง 40 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	90[ns]	217	172	135	165	50.32
เศษผัก	248	120	218	301	248	44.67
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	140	130	115	135	170	29.61
เศษผัก	316	286	295	341	279	17.57
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	21.52	22.59	30.33	17.53	8.67	48.48
เศษผัก	24.97	27.80	24.30	4.26	42.63	80.22
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	7.21 a[1/]	5.94 ab	6.20 ab	4.92 b	5.68 ab	21.46
เศษผัก	8.24 a	3.90 c	4.66 c	4.92 c	6.45 b	16.50
B						
ผักหลังตัดแต่ง	24.28	24.09	23.30	23.00	25.13	6.33
เศษผัก	32.47	33.12	32.02	32.52	35.57	7.19

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อที่ปลูกในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง (ตาราง 40) พบว่า การใส่ปุ๋ยแต่ละอัตราไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง

ตั้งแต่ 90-217 และ 120-301 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอยู่ในช่วง 115-170 และ 279-341 มก.Mn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 8.67-30.33 และ 4.26-42.63 มก.Zn/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 23.00-25.13 และ 32.02-35.57 มก.B/กก. ตามลำดับ ยกเว้น ปริมาณความเข้มข้นของ Cu การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก โดยความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 4.92-7.21 และ 3.90-8.24 มก.Cu/กก. ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักสูงที่สุดคือ 7.21 และ 8.24 มก.Cu/ กก. ตามลำดับ

ตาราง 41 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	3.51 [ns]	3.13	2.92	3.50	3.33	12.02
เศษผัก	3.37	3.80	3.31	3.50	3.20	13.24
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	0.77	0.80	1.33	1.18	0.74	68.01
เศษผัก	0.68	0.86	0.87	0.82	0.86	60.74
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	3.47	3.61	3.41	3.95	3.66	22.57
เศษผัก	6.71	5.76	4.95	6.24	6.99	17.49

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของธาตุอาหารที่อยู่ในผลผลิตผักกาดหอมห่อในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวงที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน (ตาราง 41 42 และ 43) พบว่าการใส่ปุ๋ยอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N P K Ca Mg Fe Mn และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2.92-3.51 และ 3.20-3.80 % ตามลำดับ

ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.74-1.33 และ 0.68-0.87 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.41-3.95 และ 4.95-6.99 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.745-1.225 และ 1.219-1.743 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mgในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.089-0.122 และ 0.148-0.185 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 120-135 และ 187-315 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 100-145 และ 195-296 มก.Mn/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 14.40-17.95 และ 16.23-20.70 มก.B/กก. ตามลำดับ

ตาราง 42 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	1.069 [ns]	0.745	1.225	0.844	1.117	43.15
เศษผัก	1.635	1.544	1.623	1.219	1.743	33.77
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.098	0.095	0.089	0.122	0.091	23.97
เศษผัก	0.148	0.185	0.151	0.171	0.164	19.57

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Zn และ Cu ในผลผลิตผักกาดหอมห่อทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก (ตาราง 43) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Zn และ Cu แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ยกเว้น ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตเศษผักที่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่ทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Zn แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 1.44-34.02 และ 10.10-32.00 มก.Zn/กก. ตามลำดับ ซึ่งปริมาณความเข้มข้นของ Zn ที่มีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดและแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK สำหรับปริมาณ

ความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 4.60-9.72 และ 2.48-7.60 มก. Cu/กก. ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา N ให้ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดและแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ผลไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตเศษผักการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณความเข้มข้นต่ำที่สุดและแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 43 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	120 ns	120	210	120	135	62.27
เศษผัก	203	232	187	315	271	54.21
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	120	100	130	140	145	50.07
เศษผัก	245	260	195	241	296	49.75
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	16.64 ab 1/	34.02 a	5.87 b	1.44 b	13.93 b	88.93
เศษผัก	32.00	19.52	24.17	10.10	24.84	83.52
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	7.28 ab	4.60 b	5.54 b	9.72 a	5.23 b	34.29
เศษผัก	5.98 a	7.44 a	7.60 a	2.48 b	6.49 a	29.49
B						
ผักหลังตัดแต่ง	14.60	14.62	14.40	17.95	15.38	18.60
เศษผัก	16.42	18.93	18.66	16.23	20.70	17.12

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันต่อปริมาณความเข้มข้นของ N P K Ca Mg Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ ดังตาราง 44 45 และ 46

ตาราง 44 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	2.93 ns	2.34	2.55	2.33	2.49	11.49
เศษผัก	3.15	3.01	3.20	3.03	3.09	8.82
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	0.85 a 1/	0.61 b	0.80 a	0.64 b	0.66 b	11.67
เศษผัก	0.57 a	0.43 cd	0.52 ab	0.47 bc	0.42 d	6.97
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	3.27	3.43	3.11	3.35	3.65	16.45
เศษผัก	5.77	6.45	4.95	5.97	6.14	17.17

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

จากผลการวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ดังตาราง 44 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 2.33-2.93 และ 3.01-3.20 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.11-3.65 และ 4.95-6.45 % ตามลำดับ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก อยู่ในช่วง 0.61-0.85 และ 0.42-0.57 % ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ P ทั้งในผลผลิตผัก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หลังตัดแต่งและเศษผักสูงที่สุด (0.85 และ 0.57 % ตามลำดับ) และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK N และอัตรา SPAอย่างมีนัยสำคัญ

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯแม่แฮ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.463-0.617 และ 1.274-1.436 % ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตักแต่งและเศษผักสูงที่สุด (0.617 และ 1.436 % ตามลำดับ) และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.082-0.099 และ 0.161-0.172 % ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักสูงที่สุด (0.099 และ 0.172 % ตามลำดับ) ดังตาราง 45

ตาราง 45 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.540 [ns]	0.545	0.617	0.463	0.581	17.51
เศษผัก	1.389	1.274	1.436	1.383	1.380	10.43
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.099	0.089	0.099	0.082	0.099	10.19
เศษผัก	0.161	0.162	0.172	0.162	0.167	12.20

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 46) พบว่า การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Zn Cu และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) ยกเว้น ปริมาณความเข้มข้นของ Mn และ B ในผลผลิตเศษผักซึ่งการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันทำให้มีผลต่อปริมาณความเข้มข้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 105-180 และ 113-165 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.31-0.44 และ 0.27-0.37 มก.Zn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัด

แต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.64-5.73 และ 4.92-6.45 มก.Cu/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 18.84-23.04 มก.B/กก. สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 120-230 และ 393-594 มก.Mn/กก. โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ Mn สูงที่สุดทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 25.50-34.07 มก.B/กก. โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ให้ปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักต่ำที่สุด และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$)

ตาราง 46 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	113 ns	105	180	113	113	40.40
เศษผัก	165	120	113	150	165	41.88
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	230 a 1/	160 b	160 b	120 b	160 b	20.05
เศษผัก	594 a	422 b	422 b	393 b	352 b	22.88
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	0.44	0.31	0.36	0.34	0.35 a	22.41
เศษผัก	0.35	0.37	0.35	0.27	0.35 a	16.93
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	4.66	5.17	3.64	5.73	5.69 a	23.46
เศษผัก	5.94	6.45	5.94	4.92	6.45 a	60.71
B						
ผักหลังตัดแต่ง	23.04	22.74	19.00	18.84	22.55	15.15
เศษผัก	25.50 b	34.07 a	29.44 ab	30.79 a	30.39 a	10.07

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันต่อปริมาณความเข้มข้นของ N P K Ca Mg Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 47) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 3.19-3.37 และ 3.82-4.08 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.89-1.08 และ 0.79-0.96 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.20-4.96 และ 5.59-8.31 % ตามลำดับ

ตาราง 47 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	3.25 [ns]	3.30	3.37	3.28	3.19	13.41
เศษผัก	3.82	3.84	3.96	4.08	3.89	13.20
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	0.96	1.08	1.08	1.01	0.89	19.53
เศษผัก	0.87	0.79	0.81	0.83	0.96	24.85
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	4.81	4.53	4.27	4.96	3.20	26.01
เศษผัก	6.95	8.31	7.44	6.02	5.59	23.89

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg (ตาราง 48) ในผลผลิตผักกาดหอมห่อที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 0.509-0.927 และ 0.099-0.131 % ตามลำดับ แต่ในผลผลิตเศษผักการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลต่อปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญ (P<0.05) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 1.112-1.709 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตเศษผักสูงที่สุดคือ 1.709 % และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 0.150-0.209 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา N ทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตเศษผักสูงที่สุดคือ 0.209 % และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 48 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.927 ns	0.756	0.666	0.750	0.509	24.12
เศษผัก	1.592 ab 1/	1.297 bc	1.532 ab	1.709 a	1.112 c	16.02
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.131	0.124	0.113	0.116	0.099	12.49
เศษผัก	0.206 ab	0.161 cd	0.181 bc	0.209 a	0.150 d	8.99

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับปริมาณความเข้มข้นของของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ ดังตาราง 49 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตเศษผัก ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก และไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 92-209 มก.Fe/กก. ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 160-319 มก.Mn/กก. ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 0.52-0.61 มก.Zn/กก. ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.37-6.19 และ 2.62-4.70 มก.Cu/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 24.71-29.28 มก.B/กก.

ตาราง 49 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	157 ns	180	92	150	209	40.75
เศษผัก	198 a 1/	180 ab	135 bc	150 abc	120 c	20.47
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	224 a	120 a	100 b	150 a	149 a	45.99
เศษผัก	307	219	319	305	160	46.69
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	0.53	0.61	0.55	0.52	0.56	16.09
เศษผัก	0.48 bc	0.57 abc	0.43 c	0.59 ab	0.66 a	17.80
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	5.15	6.19	4.29	3.97	3.37	37.32
เศษผัก	4.70	2.62	2.72	2.86	2.86	67.20
B						
ผักหลังตัดแต่ง	20.30 b	23.98 ab	25.13 a	17.73 b	17.40 b	21.96
เศษผัก	25.47	27.88	29.28	27.25	24.71	26.91

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตเศษผัก ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตเศษผัก และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของธาตุอาหารดังที่กล่าวข้างต้นในผลผลิตผักกาดหอมห่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 120-198 มก.Fe/กก. ซึ่งการ

ใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตเศษผักสูงที่สุด (198 มก.Fe/กก.) และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 100-224 มก.Mn/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตเศษผักมีอยู่ในช่วง 0.43-0.66 มก.Zn/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตเศษผักสูงที่สุด และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และ NP อย่างมีนัยสำคัญ และจากการวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งมีอยู่ในช่วง 17.40-25.13 มก.B/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตสูงที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 50 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	3.90 [ns]	4.05	3.72	3.69	3.90	4.41
เศษผัก	3.70	3.74	3.82	3.78	3.82	6.43
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	0.90	0.98	0.94	0.87	0.96	19.64
เศษผัก	0.52	0.52	0.44	0.46	0.51	24.33
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	5.33	4.77	5.42	5.58	5.14	19.41
เศษผัก	6.58	6.22	6.60	6.95	5.97	11.82

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯหนองหอยที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน (ตาราง 50) พบว่า การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.69-4.05 และ 3.70-3.82 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิต

ผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.87-0.98 และ 0.44-0.52 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 4.77-5.58 และ 5.97-6.95 % ตามลำดับ

ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาหอมห่อ จากตาราง 51 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.485-0.702 และ 0.953-1.329 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.113-0.131 และ 0.142-0.189 % ตามลำดับ

ตาราง 51 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.624 [ns]	0.536	0.485	0.614	0.702	27.97
เศษผัก	0.953	1.037	1.320	1.187	1.329	24.60
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.131	0.120	0.113	0.122	0.126	16.27
เศษผัก	0.142	0.159	0.156	0.157	0.189	17.82

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.) ดังตาราง 52 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 38-113 และ 75-120 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 90-106 และ 156-231 มก.Mn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.47-0.55 และ 0.34-0.42 มก.Zn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 4.80-6.71 มก.Cu/กก.

และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 21.89-26.00 และ 27.13-28.83 มก.B/กก. ยกเว้น ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลต่อปริมาณความเข้มข้นของ Cu แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 3.89-8.75 มก.Cu/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุด (8.75 มก.Cu/กก.) และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP และ N อย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 52 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	37.68 [ns]	82.84	112.93	90.37	105.40	47.89
เศษผัก	97.80	75.31	120.48	105.43	75.19	52.50
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	105.46	90.38	90.36	90.35	100.40	21.82
เศษผัก	155.50	180.78	170.69	205.87	230.61	18.86
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	0.51	0.55	0.47	0.48	0.50	15.78
เศษผัก	0.34	0.42	0.38	0.34	0.41	20.71
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	6.20 b [1/]	8.49 a	5.94 bc	3.89 c	8.75 a	22.01
เศษผัก	5.18	6.71	5.43	4.80	5.17	36.86
B						
ผักหลังตัดแต่ง	26.00	24.58	21.89	25.06	24.17	9.30
เศษผัก	28.83	28.13	27.13	27.73	27.60	5.70

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 53 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	3.20 ns	3.71	3.38	3.36	3.71	8.35
เศษผัก	3.58	3.71	3.89	3.50	3.56	10.25
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	1.29	1.36	1.38	1.23	1.44	10.94
เศษผัก	0.86	0.95	0.95	0.90	0.97	8.31
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	5.66	4.56	4.91	4.20	5.41	23.58
เศษผัก	8.04 ab 1/	7.62 abc	7.33 bc	6.99 c	8.36 a	7.62

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ผลของการจัดการปุ๋ยในพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯหนองหอยต่อปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 53) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.20-3.71 และ 3.50-3.89 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 1.23-1.44 และ 0.86-0.97 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 4.20-5.66 % สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตเศษผัก พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 6.99-8.36 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ K สูงที่สุดคือ 8.36 % และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP และอัตรา N อย่างมีนัยสำคัญ ในแง่ของปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 54) การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เศษผัก โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.819-0.891 และ 1.692-2.086 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.115-0.127 และ 0.162-0.178 % ตามลำดับ

ตาราง 54 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (%) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.824[ns]	0.819	0.891	0.879	0.820	22.59
เศษผัก	1.692	1.841	2.017	2.086	1.699	19.10
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.117	0.120	0.116	0.115	0.127	14.87
เศษผัก	0.162	0.171	0.173	0.178	0.163	15.43

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอยต่อปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B (ตาราง 55) พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Cu และ B ในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Cu และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.64-9.01 มก.Cu/กก. และ 20.07-60.79 มก.B/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 9.01 มก.Cu/กก. และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ย NPK และ NP อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 60.79 มก.B/กก. และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn และ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 30-105 และ 90-128 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 85-155 และ 180-366 มก.Mn/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.57-0.81 และ 0.53-0.67 มก.Zn/กก. ตามลำดับ นอกจากนี้การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เข้มข้นของ Cu และ B ในแง่ของผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 4.13-7.22 มก.Cu/กก. และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 25.70-33.12 มก.B/กก.

ตาราง 55 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (มก./กก.)ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	53 ns	30	90	90	105	69.44
เศษผัก	90	128	105	113	105	72.28
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	140	155	85	85	115	46.93
เศษผัก	300	366	180	190	306	37.16
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	0.69	0.77	0.69	0.57	0.81	16.64
เศษผัก	0.66	0.67	0.54	0.53	0.64	15.11
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	0.64 b 1/	9.01 a	0.68 b	5.23 a	6.53 a	64.50
เศษผัก	6.96	5.69	7.22	4.13	6.19	44.29
B						
ผักหลังตัดแต่ง	58.17 a	27.79 b	60.79 a	20.07 b	24.73 b	38.64
เศษผัก	33.12	32.58	32.48	25.70	31.20	14.52

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.1 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของธาตุอาหารในผลผลิตผักกาดหวาน

ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันต่อปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหวาน ทั้งในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก (ตาราง 56) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N และ P ในผลผลิต

ผักหลังตัดแต่งและเศษผักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 2.99-4.41 และ 2.67-3.55 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.73-0.98 และ 0.43-0.53 % ตามลำดับ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (P<0.05) ในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่งปริมาณความเข้มข้นของ K อยู่ในช่วง 3.56-5.63 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA ให้ปริมาณความเข้มข้นของ K สูงที่สุดคือ 5.63 % ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ และในแง่ของผลผลิตเศษผักปริมาณความเข้มข้นของ K อยู่ในช่วง 5.07-7.69 % โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ K สูงที่สุดคือ 7.69 % ซึ่งต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP และ N อย่างมีนัยสำคัญ (P<0.05)

ตาราง 56 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักกาดหวาน (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	3.56[ns]	4.06	4.41	3.41	2.99	19.61
เศษผัก	2.96	3.44	3.55	3.30	2.67	20.12
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	0.98	0.85	0.81	0.73	0.94	24.04
เศษผัก	0.53	0.50	0.46	0.43	0.53	20.34
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	4.50 b[1/]	3.89 bc	3.56 c	4.22 bc	5.63 a	13.14
เศษผัก	7.49 ab	5.54 c	5.07 c	6.24 bc	7.69 a	13.18

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหวานต่อการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน (ตาราง 57) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วง 0.115-0.162 % ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณความเข้มข้นของ Mg สูงที่สุดคือ 0.162 % แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตเศษผักการใส่ปุ๋ยให้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.637-0.767 และ 1.311-1.399 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 0.174-0.224 %

ตาราง 57 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหวาน (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.637 ns	0.715	0.767	0.640	0.645	15.49
เศษผัก	1.399	1.350	1.394	1.311	1.397	12.57
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.137 abc 1/	0.157 ab	0.162 a	0.120 bc	0.115 c	16.50
เศษผัก	0.180	0.224	0.201	0.174	0.148	23.99

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการวิเคราะห์ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง (ตาราง 58) พบว่า การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหวานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก เว้นแต่ ปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักที่การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) โดยปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 19.50-26.63 มก.B/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ B สูงที่สุด คือ 26.63 % ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP และ N อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง

14.89-37.66 และ 11.93-67.66 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 35.16-61.44 และ 90.18-135.54 มก.Mn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 14.15-26.32 และ 11.78-16.29 มก.Zn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 2.41-5.43 และ 2.20-4.59 มก.Cu/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอยู่ในช่วงตั้งแต่ 14.80-19.38 มก.B/กก.

ตาราง 58 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหวาน (มก./กก.)ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	14.89 ns	15.04	37.66	34.45	30.12	47.03
เศษผัก	45.16	22.57	67.66	11.93	52.67	60.13
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	40.03	45.07	45.14	61.44	35.16	59.27
เศษผัก	90.18	115.39	125.09	108.26	135.54	40.10
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	26.22	26.32	22.89	21.87	14.15	35.63
เศษผัก	16.29	11.78	13.38	15.45	12.97	33.83
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	2.41	5.43	4.42	4.66	4.25	50.01
เศษผัก	2.87	3.31	4.43	4.59	2.20	61.57
B						
ผักหลังตัดแต่ง	19.38	18.39	14.80	15.42	18.99	15.75
เศษผัก	26.37 a 1/	19.50 c	21.37 bc	23.92 ab	26.63 a	8.63

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.1 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของธาตุอาหารในผลผลิตแรดิชิโอ

การวิเคราะห์ปริมาณความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชในผลผลิตแรดิชิโอในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 2.90-3.33 และ 3.25-3.67 % ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 1.17-1.29 และ 0.75-0.87 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 5.22-5.74 และ 6.85-8.76 % ตามลำดับ ดังตาราง 59

ตาราง 59 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ N P และ K ในผลผลิตแรดิชิโอ (%) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%N						
ผักหลังตัดแต่ง	2.90 [ns]	2.95	3.18	3.33	2.95	10.31
เศษผัก	3.62	3.45	3.50	3.67	3.25	7.07
%P						
ผักหลังตัดแต่ง	1.17	1.17	1.23	1.27	1.29	12.78
เศษผัก	0.85	0.75	0.81	0.87	0.84	20.95
%K						
ผักหลังตัดแต่ง	5.29	5.22	5.40	5.45	5.74	10.08
เศษผัก	6.85	8.35	8.24	8.43	8.76	16.83

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิต (ตาราง 60) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยปริมาณความเข้มข้นของ Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.493-0.556 และ 1.607-1.959 % ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 0.096-0.104 และ 0.094-0.121 % ตามลำดับ

ตาราง 60 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Ca และ Mg ในผลผลิตแรดิชิโอ (%) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
%Ca						
ผักหลังตัดแต่ง	0.556 ns	0.519	0.493	0.556	0.521	28.45
เศษผัก	1.889	1.766	1.607	1.898	1.959	15.91
%Mg						
ผักหลังตัดแต่ง	0.099	0.096	0.104	0.103	0.101	14.39
เศษผัก	0.103	0.094	0.111	0.121	0.108	13.36

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันในพื้นที่ของสถานีวิจัยอ่างขาง (ตาราง 61) พบว่า การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตแรดิชิโอ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) ยกเว้น ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันทำให้ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยอยู่ในช่วง 29.29-41.35 มก.Zn/กก. ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 41.35 มก.Zn/กก. และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณความเข้มข้นของ Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 90-128 และ 113-172 มก.Fe/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 140-236 และ 483-971 มก.Mn/กก. ตามลำดับ ปริมาณความเข้มข้นของ Zn ในผลผลิตเศษผักอยู่ในช่วง 63.63-78.20 มก.Zn/กก. ปริมาณความเข้มข้นของ Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 3.90-5.69 และ 2.87-4.15 มก.Cu/กก. ตามลำดับ และปริมาณความเข้มข้นของ B ในผลผลิตผักหลังแต่งและเศษผักอยู่ในช่วง 21.47-25.27 และ 39.61-42.32 มก.B/กก. ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 61 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อความเข้มข้นของ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตแรดิชิโอ (มก./กก.)ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe						
ผักหลังตัดแต่ง	105 ns	128	98	105	90	52.85
เศษผัก	113	120	172	135	127	47.96
Mn						
ผักหลังตัดแต่ง	140	220	206	236	211	27.97
เศษผัก	483	718	813	971	598	45.83
Zn						
ผักหลังตัดแต่ง	29.29 b 1/	34.80 ab	34.33 ab	39.19 a	41.35 a	13.20
เศษผัก	64.14	70.36	63.63	78.20	73.47	16.80
Cu						
ผักหลังตัดแต่ง	5.43	5.43	5.17	3.90	5.69	33.17
เศษผัก	4.15	3.13	2.87	3.64	3.89	32.23
B						
ผักหลังตัดแต่ง	22.13	25.27	21.47	23.09	23.19	10.61
เศษผัก	39.60	40.44	40.41	42.25	42.32	10.19

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.5 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณธาตุอาหารที่สะสมในผลผลิต

4.5.1 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณธาตุอาหารที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ

ปริมาณการสะสมของธาตุอาหารในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯทุ่งหลวง จากการวิเคราะห์ปริมาณ N P และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด (ตาราง 62)

ตาราง 62 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	3.16 c[1/]	3.60 b	4.05 a	3.18 c	3.42 bc	7.61
เศษผัก	2.28[ns]	2.44	1.95	1.82	1.91	17.17
ทั้งหมด	5.44 ab	6.04 a	6.00 a	5.01 b	5.33 ab	8.66
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.18	1.48	1.38	1.17	2.23	60.89
เศษผัก	0.79	0.72	0.65	0.89	0.51	24.69
ทั้งหมด	1.97	2.20	2.03	2.07	2.74	40.38
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	5.03	4.38	4.15	3.27	4.86	18.44
เศษผัก	5.10	3.92	2.85	2.89	4.19	32.02
ทั้งหมด	10.13 a	8.30 abc	7.01 bc	6.16 c	9.05 ab	20.43

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ในแง่ของปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุดคือ 4.05 กก./ไร่ และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 6.04 กก.N/ไร่ ซึ่งต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N (5.01 กก.N/ไร่) อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP และ SPA ที่มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมดประมาณ 5.44 6.00 และ 5.33 กก.N/ไร่ ตามลำดับ ยกเว้น ในผลผลิตเศษผักการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตเศษผักสูงที่สุดคือ 2.44 กก.N/ไร่ ในแง่ของปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักกาดหอม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ห่อที่มีการจัดการปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน จากตาราง 60 ผลการวิเคราะห์ปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1.17-2.23 0.51-0.89 และ 1.97-2.74 กก.P/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและพืชมีปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 2.74 กก.P/ไร่สำหรับปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ย N P และ K ตามอัตราที่ศูนย์ฯเคยใช้มีปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด (10.13 กก.K/ไร่) และต่างจากการใส่ปุ๋ย N และ P และการใส่ปุ๋ย N อย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ย N และ K และการใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและพืชอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผัก พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งและเศษผักสูงที่สุดคือ 5.03 และ 5.10 กก.K/ไร่ ตามลำดับ แต่ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 62)

ตาราง 63 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.940 ns	0.834	1.133	1.823	1.686	81.18
เศษผัก	1.113	1.309	1.200	0.658	0.975	46.26
ทั้งหมด	2.053	2.142	2.232	2.482	2.661	52.96
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.092	0.077	0.096	0.075	0.084	16.55
เศษผัก	0.094	0.064	0.064	0.059	0.060	29.66
ทั้งหมด	0.186	0.141	0.160	0.134	0.144	15.71

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากผลการวิเคราะห์ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผัก (ตาราง 63) พบว่า ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตทั้งในแง่ผลผลิตหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยปริมาณการสะสม Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 0.940-1.823 0.658-1.309 และ 2.053-2.661 กก.Ca/ไร่ ตามลำดับ และปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 0.075-0.096 0.059-0.094 และ 0.134-0.186 กก.Mg/ไร่ ตามลำดับ

สำหรับผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ดังตาราง 64 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 10.919-24.402 9.208-18.931 และ 27.544-39.487 ก.Fe/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 39.487 ก.Fe/ไร่ ในแง่ของปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผัก การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 13.087-20.747 16.777-23.348 และ 31.935-39.869 ก.Mn/ไร่ ตามลำดับ สำหรับปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักที่ได้จากการวิเคราะห์ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกัน โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุด (3.940 ก.Zn/ไร่) และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่ทำให้ปริมาณการสะสม Zn แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม Cu พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลต่อปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ ดังตาราง 64 และสำหรับปริมาณการสะสม B ในผลผลิต พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตทั้งหมดสูงที่สุด และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ N อย่างมีนัยสำคัญในแง่ของปริมาณผลผลิตผักหลังตัดแต่ง ส่วนในแง่ของผลผลิตผักทั้งหมดการใส่ปุ๋ยอัตรา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

SPA มีปริมาณการสะสม B แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N อย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม B ในผลผลิตเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 64 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	10.919 [ns]	24.402	22.523	14.329	20.915	48.56
เศษผัก	16.625	9.208	12.431	17.048	18.931	52.71
ทั้งหมด	27.544	33.611	34.954	31.377	39.487	40.02
Mnสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	16.552	14.486	15.158	13.087	20.747	30.31
เศษผัก	23.348	19.709	16.777	19.393	18.544	20.70
ทั้งหมด	39.869	34.195	31.935	32.480	39.291	17.87
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.547 ab [1/]	2.686 ab	3.940 a	1.762 b	1.076 b	43.93
เศษผัก	1.876	2.240	1.422	0.311	2.600	86.27
ทั้งหมด	4.450	4.926	5.360	2.073	3.677	51.37
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.854 a	0.678 ab	0.792 a	0.495 b	0.696 ab	21.06
เศษผัก	0.610 a	0.291 b	0.266 b	0.274 b	0.421 b	30.22
ทั้งหมด	1.464 a	0.970 bc	1.059 b	0.768 c	1.118 b	16.87
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.864 ab	2.748 b	3.018 ab	2.263 c	3.089 a	7.86
เศษผัก	2.363	2.414	1.836	1.733	2.317	21.47
ทั้งหมด	5.228 a	5.162 a	4.854 ab	3.996 b	5.406 a	11.89

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการวิเคราะห์ปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ในพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ในภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯทุ่งหลวง (ตาราง 65)

การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) ซึ่งปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 2.50-2.84 2.52-3.03 และ 5.06-5.66 กก.N/ไร่ ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด คือ 5.66 กก.N/ไร่ สำหรับปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 0.62-1.18 0.49-0.76 และ 1.12-1.79 กก.P/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 1.79 กก.P/ไร่ และปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 2.87-3.20 3.80-5.99 และ 6.82-9.11 กก.K/ไร่ ตามลำดับ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีการสะสม K ในผลผลิตผักทั้งหมดในปริมาณสูงที่สุดคือ 9.11 กก.K/ไร่

ตาราง 65 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.84 [ns]	2.50	2.54	2.83	2.84	14.39
เศษผัก	2.48	3.03	2.52	2.84	2.66	18.68
ทั้งหมด	5.31	5.53	5.06	5.66	5.50	13.65
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.62	0.63	1.18	0.99	0.63	71.76
เศษผัก	0.49	0.76	0.61	0.74	0.69	74.46
ทั้งหมด	1.12	1.39	1.79	1.73	1.32	43.63
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.87	2.96	3.01	3.20	3.11	20.86
เศษผัก	5.05	4.54	3.80	5.36	5.99	25.79
ทั้งหมด	7.92	7.51	6.82	8.56	9.11	15.63

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแง่ของปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 66) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 0.605-1.128 1.081-1.426 และ 1.685-2.398 กก.Ca/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ย N และ K มีปริมาณการสะสม Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดต่ำที่สุด สำหรับปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 0.074-0.099 0.108-0.138 และ 0.187-0.237 กก.Mg/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด อย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันก็ไม่ทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$)

ตาราง 66 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.886 ns	0.605	1.128	0.672	0.972	51.28
เศษผัก	1.216	1.081	1.157	1.018	1.426	40.18
ทั้งหมด	2.102	1.685	2.285	1.689	2.398	27.20
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.079	0.074	0.076	0.099	0.078	19.76
เศษผัก	0.108	0.138	0.111	0.138	0.136	23.26
ทั้งหมด	0.187	0.213	0.187	0.237	0.213	18.55

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับปริมาณการสะสม Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯทุ่งหลวง (ตาราง 67) พบว่า การใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) ในแง่ของปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณ Fe สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 39.220 ก.Fe/ไร่ การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณ

Mn สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด (36.653 ก.Mn/ไร่) การใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณ Zn สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด (4.260 ก.Zn/ไร่) การใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณ Cu สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด (1.053 ก.Cu/ไร่) และการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 3.004 ก.B/ไร่

ตาราง 67 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	10.240 ns	9.860	19.040	9.710	11.300	66.27
เศษผัก	14.730	20.740	14.040	29.520	21.980	75.75
ทั้งหมด	24.970	30.590	33.080	39.220	33.290	52.70
Mnสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	10.280	8.577	11.660	11.366	12.671	57.15
เศษผัก	18.225	23.824	14.819	20.158	23.982	58.02
ทั้งหมด	28.505	32.401	26.480	31.524	36.653	50.14
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.520	2.830	0.480	0.120	1.150	96.84
เศษผัก	2.450	1.430	2.020	0.760	2.230	85.30
ทั้งหมด	3.970	4.260	2.510	0.890	3.380	60.07
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.600	0.383	0.474	0.782	0.438	38.30
เศษผัก	0.427	0.590	0.579	0.202	0.540	34.21
ทั้งหมด	0.922	0.973	1.053	0.968	0.978	26.30
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.202	1.178	1.239	1.440	1.320	24.76
เศษผัก	1.234	1.487	1.384	1.335	1.684	21.74
ทั้งหมด	2.281	2.665	2.623	2.786	3.004	20.32

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ จากการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารพืชที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อซึ่งมีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของปริมาณการสะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด ดังตาราง 68 69 และ 70 จากการวิเคราะห์ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผัก (ตาราง 68) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณ N สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด คือ 2.57 3.58 และ 6.15 กก.N/ไร่ ตามลำดับ ในแง่ของปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิต พบว่าการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณ P สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 0.80 และ 1.36 กก.P/ไร่ ตามลำดับ โดยปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง การใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK N และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ และปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในแง่ผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด ถึงแม้ว่าปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักจะไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ แต่การใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีแนวโน้มการสะสม K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อสูงที่สุด ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด (3.17 5.56 และ 8.73 กก.K/ไร่ ตามลำดับ)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 68 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.37 ns	1.88	2.57	1.92	1.93	21.31
เศษผัก	2.61	2.15	3.58	2.46	2.20	31.64
ทั้งหมด	4.97	4.03	6.15	4.38	4.13	24.48
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.69 ab 1/	0.49 b	0.80 a	0.53 b	0.50 b	22.89
เศษผัก	0.48	0.30	0.56	0.38	0.30	31.41
ทั้งหมด	1.17 ab	0.79 c	1.36 a	0.91 ab	0.81 bc	23.88
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.68	2.84	3.17	2.76	2.83	25.09
เศษผัก	4.91	4.86	5.56	4.75	4.32	34.81
ทั้งหมด	7.59	7.70	8.73	7.51	7.14	30.06

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ในแง่ของปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯแม่แฮ (ตาราง 69) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยในอัตรา NP ซึ่งปริมาณการสะสม Ca ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.642 1.615 และ 2.239 กก.Ca/ไร่ ตามลำดับ และปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.099 0.194 และ 0.293 กก.Mg/ไร่ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 69 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.449 ns	0.448	0.624	0.381	0.463	31.99
เศษผัก	1.178	0.927	1.615	1.108	1.043	34.55
ทั้งหมด	1.626	1.375	2.239	1.489	1.507	32.79
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.081	0.072	0.099	0.068	0.077	24.94
เศษผัก	0.135	0.116	0.194	0.130	0.127	35.81
ทั้งหมด	0.216	0.188	0.293	0.197	0.204	30.74

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับผลการวิเคราะห์ปริมาณการสะสม Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 70) พบว่า ปริมาณ Fe ที่สะสมในผลผลิตผักเมื่อมีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณ การสะสม Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีแนวโน้มการสะสม Mn ในผลผลิตผักสูงที่สุดคือ 18.018 48.229 และ 66.247 ก.Mn/ไร่ ตามลำดับ และต่างจากการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่าการใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณ Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผัก ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ($P<0.05$) โดยการสะสม Zn Cu และ B ในผลผลิตผักทั้งหมดที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราอัตรา NP มีแนวโน้มการสะสม Zn Cu และ B ในผลผลิตผักทั้งหมดมีปริมาณสูงที่สุดคือ 0.075 1.139 และ 5.226 ก./ไร่ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 70 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	8.394 b[1/]	8.189 b	18.186 a	9.146 b	8.844 b	40.29
เศษผัก	14.029 [ns]	8.462	11.579	12.471	13.234	52.95
ทั้งหมด	22.423	16.651	29.765	21.618	22.078	35.69
Mnสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	18.018 a	13.247 bc	16.281 ab	9.772 c	12.632 bc	20.34
เศษผัก	48.229 a	30.290 bc	45.319 ab	31.493 bc	26.262 c	28.77
ทั้งหมด	66.247 a	43.537 bc	61.600 ab	41.265 c	38.895 c	25.09
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.037	0.025	0.036	0.028	0.027	35.29
เศษผัก	0.029	0.027	0.039	0.021	0.024	33.83
ทั้งหมด	0.066	0.053	0.075	0.049	0.051	31.07
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.370	0.426	0.367	0.442	0.426	28.83
เศษผัก	0.449	0.457	0.772	0.394	0.528	98.84
ทั้งหมด	0.819	0.883	1.139	0.763	0.934	63.25
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.814	1.877	1.929	1.429	1.729	17.19
เศษผัก	2.141	2.409	3.297	2.469	2.133	34.02
ทั้งหมด	3.955	4.286	5.226	3.655	3.862	23.35

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การวิเคราะห์ปริมาณการสะสมธาตุอาหารในผลผลิตผักกาดหอมห่อของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯแม่แฮ ซึ่งพบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการ

สะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดของเกษตรกรศูนย์แม่แฮ ที่มีการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA นั้นมีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK และ N อย่างมีนัยสำคัญในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่ง สำหรับผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK อย่างมีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม ในแง่ของปริมาณ N ที่สะสมในผลผลิตเศษผักนั้น พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N ในผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผัก โดยที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลต่อปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่งนั้น พบว่า การใส่ปุ๋ยอัตรา NP และอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม P แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NK และ N อย่างมีนัยสำคัญ และในแง่ของผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม P ต่ำที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับการสะสม K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผัก ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักทั้งหมดอยู่ในช่วง 8.10-10.62 กก.K/ไร่ (ตาราง 71)

ในแง่ของปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผัก (ตาราง 72) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และ N มีปริมาณการสะสม Caในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK N และ SPA มีปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ NP อย่างมีนัยสำคัญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 71 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	3.61 bc[1/]	3.11 c	4.52 ab	3.51 bc	5.44 a	15.08
เศษผัก	2.84[ns]	1.75	2.58	2.89	2.24	33.51
ทั้งหมด	6.63 a	4.85 b	6.60 a	6.40 ab	7.79 a	15.37
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.04 b	1.01 b	1.45 a	1.08 b	1.53 a	13.52
เศษผัก	0.62	0.38	0.52	0.59	0.52	30.29
ทั้งหมด	1.67 ab	1.39 b	1.88 a	1.68 ab	2.01 a	13.25
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	5.48	4.20	5.71	5.29	5.64	22.16
เศษผัก	5.12	3.89	4.77	4.18	3.19	50.14
ทั้งหมด	10.62	8.10	10.00	9.48	8.78	31.67

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

การวิเคราะห์ปริมาณการสะสม Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน ดังตาราง 73 พบว่า ผลของการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe Mn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งปริมาณ Fe ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยในอัตรา SPAคือ 44.717 ก.Fe/ไร่ ปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK คือ 52.113 ก.Zn/ไร่ ปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK คือ 0.942 ก.Cu/ไร่ และปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NP คือ 5.877 ก.B/ไร่ แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณการสะสม Fe Mn Cu และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ เมื่อมีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน สำหรับการสะสม Zn ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลต่อปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 0.095 และ 0.139 ก.Zn/ไร่ ตามลำดับ และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณ Zn ที่สะสมในผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการสะสม Zn ในผลผลิตเศษผักมีปริมาณสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา N คือ 0.043 ก.Zn/ไร่ และไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 72 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.119 ns	0.702	0.885	0.808	0.859	40.76
เศษผัก	1.206	0.614	0.980	1.194	0.658	38.42
ทั้งหมด	2.499 a 1/	1.316 c	1.745 bc	2.002 ab	1.675 bc	21.71
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.155	0.116	0.151	0.124	0.172	28.77
เศษผัก	0.155	0.077	0.117	0.145	0.086	33.10
ทั้งหมด	0.331 a	0.193 c	0.250 bc	0.268 ab	0.270 ab	13.96

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 73 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	17.212 ns	16.867	13.457	16.299	36.671	42.98
เศษผัก	15.224	8.799	8.764	10.399	6.977	48.21
ทั้งหมด	34.470	25.662	20.301	26.697	44.717	29.68
Mnสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	26.044	11.164	13.746	15.631	23.065	68.56
เศษผัก	21.796	10.613	19.987	21.637	9.796	58.71
ทั้งหมด	52.113	21.777	32.159	37.268	39.019	41.43
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.057 c 1/	0.056 c	0.077 b	0.056 c	0.095 a	13.93
เศษผัก	0.036	0.032	0.028	0.043	0.040	42.03
ทั้งหมด	0.092 b	0.088 b	0.098 b	0.100 b	0.139 a	13.87
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.584	0.590	0.553	0.404	0.444	48.16
เศษผัก	0.359	0.154	0.177	0.182	0.151	84.10
ทั้งหมด	0.942	0.744	0.730	0.585	0.523	41.55
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.275	2.213	3.966	1.843	2.625	40.63
เศษผัก	1.801	1.314	1.912	1.835	1.329	49.42
ทั้งหมด	4.076	3.527	5.877	3.678	3.825	36.40

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ปริมาณการสะสมธาตุอาหารพืชในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯหนองหอยที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน แสดงไว้ในตาราง 74 75 และ 76

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โดยปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ตาราง 74) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักกาดหอมห่อ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK โดยมีปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 2.32 1.59 และ 3.91 กก.N/ไร่ ตามลำดับ ปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.56 0.23 และ 0.79 กก.P/ไร่ ตามลำดับ และมีปริมาณการสะสม K ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 2.68 2.54 และ 5.22 กก.K/ไร่ ตามลำดับ

ตาราง 74 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.55 ns	2.32	1.68	1.46	1.56	29.29
เศษผัก	1.24	1.59	1.02	1.09	0.98	30.33
ทั้งหมด	2.79	3.91	2.70	2.56	2.53	26.82
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.35	0.56	0.41	0.35	0.39	31.09
เศษผัก	0.18	0.23	0.12	0.13	0.13	45.40
ทั้งหมด	0.53	0.79	0.53	0.49	0.52	31.70
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.10	2.68	2.34	2.24	2.05	30.09
เศษผัก	2.24	2.54	1.70	2.01	1.46	29.62
ทั้งหมด	4.34	5.22	4.04	4.26	3.51	25.16

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯหนองหอย (ตาราง 75) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีแนวโน้มการสะสม

Ca และ Mg สูงที่สุดในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณ Ca ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.333 0.510 และ 0.843 กก.Ca/ไร่ ตามลำดับ และมีปริมาณ Mg สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.077 0.081 และ 0.159 กก.Mg/ไร่ ตามลำดับ ถึงแม้ว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา NK จะมีปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่อสูงที่สุด แต่ปริมาณการสะสมไม่ได้แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 75 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.280 ns	0.333	0.233	0.276	0.312	28.23
เศษผัก	0.368	0.510	0.374	0.388	0.372	41.11
ทั้งหมด	0.647	0.843	0.607	0.665	0.684	30.37
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.060	0.077	0.057	0.055	0.057	30.20
เศษผัก	0.054	0.081	0.046	0.051	0.055	47.51
ทั้งหมด	0.114	0.159	0.103	0.106	0.112	34.56

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ในผลผลิตผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯหนองหอยที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe Mn Zn และ B ในผลผลิตผัก ทั้งในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ย N และ P ซึ่งมีปริมาณ Fe สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดคือ 9.661 ก.Fe/ไร่ ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK ซึ่งมีปริมาณ Mn สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดคือ 15.276 ก.Mn/ไร่ ปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK ซึ่งมีปริมาณ Zn สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดคือ 0.056 ก.Zn/ไร่ และปริมาณ B ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK ซึ่งมีปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักทั้งหมดคือ 2.603 ก.B/ไร่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 76 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.388 ns	5.957	5.943	4.039	4.811	68.50
เศษผัก	3.703	3.673	3.718	3.318	2.003	63.67
ทั้งหมด	5.091	9.630	9.661	7.357	6.814	53.56
Mnสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	4.760	5.945	4.846	4.359	4.559	40.79
เศษผัก	5.831	9.338	5.093	6.683	6.684	42.20
ทั้งหมด	10.590	15.276	9.939	11.042	11.242	37.64
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.023	0.037	0.024	0.022	0.023	39.79
เศษผัก	0.013	0.019	0.011	0.011	0.011	30.23
ทั้งหมด	0.037	0.056	0.035	0.033	0.034	30.98
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.255 bc 1/	0.464 a	0.271 bc	0.144 c	0.344 ab	38.03
เศษผัก	0.184 ab	0.277 a	0.137 b	0.137 b	0.128 b	38.55
ทั้งหมด	0.439 b	0.741 a	0.408 b	0.281 b	0.472 b	30.83
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.047	1.418	0.971	1.009	0.963	30.67
เศษผัก	0.970	1.185	0.708	0.802	0.708	32.56
ทั้งหมด	2.017	2.603	1.679	1.812	1.671	26.45

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักกาดหอมห่อนั้น พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งในแง่ของปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง การ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักสูงที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK NP และอัตรา N อย่างมีนัยสำคัญ ในแง่ของปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตเศษผัก การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ยังคงมีปริมาณการสะสม Cu สูงที่สุดและต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP N และอัตรา SPA อย่างมีนัยสำคัญ และในแง่ของปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม Cu สูงที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 76)

สำหรับการวิเคราะห์ปริมาณการสะสมธาตุอาหารในผลผลิตผักกาดหอมห่อของเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของศูนย์ฯหนองหอย พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณ N และ K ที่สะสมในผลผลิตผัก ทั้งในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณ N สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 8.99 กก.N/ไร่ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณ K สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 13.50 กก.K/ไร่

ตาราง 77 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	4.64 ns	5.58	5.50	4.40	3.17	32.32
เศษผัก	3.35	3.31	3.48	3.43	2.10	26.61
ทั้งหมด	7.99	8.89	8.99	7.84	5.26	24.97
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.74	2.01	1.95	1.62	1.20	20.97
เศษผัก	0.76	0.84	0.83	0.85	0.57	23.74
ทั้งหมด	2.49 a 1/	2.85 a	2.78 a	2.47 ab	1.77 b	18.82
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	7.61	6.73	6.88	5.61	4.50	33.19
เศษผัก	7.25	6.76	6.49	6.84	4.88	25.99
ทั้งหมด	14.86	13.50	13.37	12.45	9.38	24.89

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแง่ของปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลต่อปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) โดยการใส่ปุ๋ยตามอัตรา SPA มีปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผัก การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ ดังตาราง 77

จากตาราง 78 การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักกาดหอมห่ออย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในแง่ของปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผัก โดยปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา N ซึ่งมีปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักทั้งหมดคือ 3.704 และ 0.372 กก./ไร่ ตามลำดับ ถึงแม้ว่าการใส่ปุ๋ยอัตรา N จะมีปริมาณการสะสม Ca และ Mg สูงที่สุด แต่ก็ไม่แตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 78 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (กก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.253[ns]	1.382	1.262	1.310	0.764	28.95
เศษผัก	1.733	1.851	2.157	2.394	1.128	39.08
ทั้งหมด	2.986	3.233	3.419	3.704	1.892	30.46
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.190	0.199	0.164	0.171	0.122	26.61
เศษผัก	0.174	0.172	0.178	0.201	0.113	31.50
ทั้งหมด	0.363	0.371	0.341	0.372	0.234	24.38

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย (ตาราง 79) ในแง่ของปริมาณ Fe ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณการสะสม Fe ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูง

ที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา N คือ 12.929 13.447 และ 26.376 ก.Fe/ไร่ ตามลำดับ และไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 79 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหอมห่อ (ก./ไร่) ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	NPK		NK		NP		N		SPA		CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต											
ผักหลังตัดแต่ง	8.787 [ns]		5.728		12.378		12.929		11.363		81.97
เศษผัก	9.716		12.758		12.772		13.447		5.752		86.78
ทั้งหมด	18.502		18.486		25.100		26.376		17.116		66.02
Mnสะสมในผลผลิต											
ผักหลังตัดแต่ง	20.536		27.659		11.883		12.467		11.008		53.68
เศษผัก	31.273	ab [1/]	36.289	a	14.317	c	19.082	bc	18.694	bc	37.12
ทั้งหมด	51.809	ab	63.949	a	26.200	c	31.549	bc	29.701	bc	39.30
Zn สะสมในผลผลิต											
ผักหลังตัดแต่ง	0.106		0.130		0.100		0.086		0.078		25.11
เศษผัก	0.064		0.067		0.051		0.055		0.038		26.46
ทั้งหมด	0.169	ab	0.196	a	0.151	bc	0.141	bc	0.116	c	16.96
Cu สะสมในผลผลิต											
ผักหลังตัดแต่ง	0.090	c	1.317	a	0.096	c	0.710	b	0.653	b	60.83
เศษผัก	0.609		0.485		0.606		0.371		0.365		55.46
ทั้งหมด	0.699		0.802		0.701		1.081		1.018		53.61
B สะสมในผลผลิต											
ผักหลังตัดแต่ง	8.498		4.183		9.038		2.639		2.151		68.36
เศษผัก	3.050		2.892		2.935		2.434		1.803		29.99
ทั้งหมด	11.548	a	7.075	ab	11.973	a	5.073	b	3.954	b	45.60

[1/] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

[*] ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ในแง่ของปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิต พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลต่อปริมาณ Mn ที่สะสมในผลผลิตเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณ Mn ที่สะสมในผลผลิตเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 36.289 และ 63.949 ก.Mn/ไร่ ตามลำดับ และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NP N และอัตรา SPA อย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผัก พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Zn ในผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณ Zn ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NK คือ 0.196 ก.Zn/ไร่ และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ย NP N และอัตรา SPA อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตผักที่ได้จากการวิเคราะห์ พบว่า การใส่ปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่งสูงที่สุด (1.317 ก.Cu/ไร่) และแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอื่นอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตเศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ และการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันนั้นมีผลต่อปริมาณ B ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และ NP ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา N และ SPA แต่การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และ NP ไม่มีความแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$)

4.5.2 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณธาตุอาหารที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน

การวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน (N P K Ca Mg Fe Mn Zn Cu และ B) ที่ปลูกในพื้นที่ของศูนย์ฯขุนวาง ซึ่งมีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันได้ผลดังนี้

การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน ดังตาราง 80 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราดังกล่าวไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักกาดหวานที่ปลูกในพืชที่ของศูนย์ฯขุนวาง ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด ซึ่งในแง่ของปริมาณการสะสม N ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ย N และ P มีปริมาณ N ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 7.48 กก.N/ไร่ ในแง่ของปริมาณการสะสม P ในผลผลิตผักทั้งหมด การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณ P ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 1.49 กก.P/ไร่ และปริมาณ K ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คือ 11.18 กก.K/ไร่ เมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา SPA แต่อย่างไรก็ตาม การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักกาดหวานอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 80 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	4.06 ns	4.52	4.85	3.06	2.78	66.66
เศษผัก	2.69	2.70	2.62	2.08	2.11	66.16
ทั้งหมด	6.75	7.22	7.48	5.13	4.89	64.27
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.06	0.99	0.94	0.80	0.88	68.30
เศษผัก	0.43	0.42	0.40	0.36	0.41	70.71
ทั้งหมด	1.49	1.41	1.34	1.16	1.29	68.06
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	4.63	4.13	3.86	3.78	5.21	57.93
เศษผัก	5.87	4.47	3.61	4.20	5.97	60.13
ทั้งหมด	10.50	8.60	7.47	7.99	11.18	56.80

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ปริมาณ Ca และ Mg ที่ทำการวิเคราะห์ในผลผลิตผักกาดหวาน ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดที่มีการใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกัน ดังตาราง 81 พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน ทั้งผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม Ca ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 1.985 กก.Ca/ไร่ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม Mg ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 0.356 กก.Mg/ไร่ อย่างไรก็ตาม ปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักทั้งหมดก็ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 81 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน (กก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.718 ns	0.765	0.802	0.503	0.597	62.34
เศษผัก	1.198	1.056	1.183	0.953	1.063	69.72
ทั้งหมด	1.196	1.821	1.985	1.455	1.661	64.51
Mgสะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.159	0.175	0.176	0.104	0.107	67.47
เศษผัก	0.177	0.182	0.178	0.142	0.115	78.37
ทั้งหมด	0.336	0.356	0.354	0.245	0.221	71.13

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

สำหรับปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมด (ตาราง 82) พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe Mn Zn Cu และ B ในผลผลิตผักกาดหวานของศูนย์ฯขุนวางอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NP มีปริมาณการสะสม Fe และ Mn ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 8.327 และ 13.678 ก./ไร่ ตามลำดับ สำหรับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณการสะสม Zn และ B ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 4.011 และ 4.298 ก./ไร่ ตามลำดับ และการใส่ปุ๋ยอัตรา NK มีปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 0.918 ก.Cu/ไร่ ถึงแม้ว่าการใส่ปุ๋ยดังกล่าวข้างต้นจะมีปริมาณการสะสมธาตุอาหารในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับการใส่ปุ๋ยอัตราอื่น สำหรับปริมาณการสะสม Cu ในผลผลิตผักหลังตัดแต่งการใส่ปุ๋ยมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญต่อปริมาณความเข้มข้นของ Cu โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK มีปริมาณ Cu ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่งต่ำที่สุดและแตกต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 82 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตผักกาดหวาน (ก./ไร่) ในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.207 ns	2.286	3.246	4.963	3.119	63.43
เศษผัก	1.991	2.157	5.081	0.221	3.530	77.72
ทั้งหมด	4.198	4.443	8.327	5.184	6.649	71.33
Mn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	4.290	4.628	4.061	2.117	3.290	60.34
เศษผัก	7.337	8.087	9.618	4.880	11.543	72.40
ทั้งหมด	11.627	12.715	13.678	6.997	14.832	62.26
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.769	3.098	2.601	1.841	1.408	69.00
เศษผัก	1.242	0.873	1.035	0.717	1.060	60.15
ทั้งหมด	4.011	3.971	3.635	2.558	2.468	63.83
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.186 b 1/	0.647 a	0.499 a	0.357 a	0.396 a	69.58
เศษผัก	0.275	0.270	0.324	0.168	0.175	82.56
ทั้งหมด	0.461	0.918	0.823	0.525	0.571	59.29
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	2.122	1.904	1.514	1.304	1.764	59.85
เศษผัก	2.176	1.568	1.655	1.487	2.029	62.80
ทั้งหมด	4.298	3.472	3.170	2.791	3.793	58.17

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.5.3 ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณธาตุอาหารที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ

ผลของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ ทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง แสดงไว้ในตาราง 83 พบว่า การ

ใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักทั้งหมดที่มีการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณการสะสม N P และ K ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดคือ 4.53 1.40 และ 8.80 กก./ไร่ ตามลำดับ

สำหรับปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา N มีแนวโน้มให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง เศษผัก และผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยอัตรา N ไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Ca และ Mg ในผลผลิตผักแตกต่างกับการใส่ปุ๋ยในอัตราอื่นอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 83 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ N P และ K ที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ (กก./ไร่) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
N สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.88 [ns]	1.94	2.09	2.31	1.65	16.76
เศษผัก	1.95	1.99	1.95	2.22	1.48	21.95
ทั้งหมด	3.84	3.93	4.05	4.53	3.13	17.03
P สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.76	0.78	0.80	0.88	0.74	20.30
เศษผัก	0.46	0.43	0.44	0.52	0.39	29.53
ทั้งหมด	1.22	1.21	1.25	1.40	1.13	21.82
K สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	3.43	3.46	3.52	3.78	3.24	17.19
เศษผัก	3.66	4.81	4.59	5.02	3.98	22.69
ทั้งหมด	7.10	8.27	8.11	8.80	7.22	16.05

[ns] ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 84 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Ca และ Mg ที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ (กก./ไร่) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Ca สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.360 ns	0.345	0.325	0.389	0.297	34.63
เศษผัก	1.022	1.023	0.892	1.121	0.898	22.86
ทั้งหมด	1.382	1.367	1.217	1.510	1.195	24.07
Mg สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.064	0.064	0.068	0.072	0.057	20.36
เศษผัก	0.056	0.054	0.061	0.074	0.049	25.70
ทั้งหมด	0.120	0.118	0.129	0.146	0.106	20.65

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ในทำนองเดียวกัน การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Fe Zn Cu และ B ในผลผลิตแรดิชิโอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยปริมาณการสะสม Fe และ Cu ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา NP ซึ่งมีประมาณ 15.948 และ 0.496 ก./ไร่ ตามลำดับ สำหรับปริมาณการสะสม Zn และ B ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา N ซึ่งมีประมาณ 7.402 และ 4.091 ก./ไร่ ตามลำดับ แต่ในแง่ของปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผัก พบว่า การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักทั้งในผลผลิตผักหลังตัดแต่ง และผลผลิตผักทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใส่ปุ๋ย N อย่างเดียวมีปริมาณการสะสม Mn สูงที่สุด และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ในแง่ของผลผลิตผักหลังตัดแต่งอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK NP และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักทั้งหมดสูงที่สุดเมื่อมีการใส่ปุ๋ยอัตรา N และต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และ SPA อย่างมีนัยสำคัญ แต่การใส่ปุ๋ยอัตรา N มีปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตผักทั้งหมดไม่ต่างจากการใส่ปุ๋ยอัตรา NK และ NP อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การใส่ปุ๋ยในอัตราที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ปริมาณการสะสม Mn ในผลผลิตเศษผักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ดังตาราง 85

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 85 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณ Fe Mn Zn Cu และ B ที่สะสมในผลผลิตแรดิชิโอ (ก./ไร่) ในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	NPK	NK	NP	N	SPA	CV(%)
Fe สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	6.889 ns	8.330	6.423	7.354	5.413	55.90
เศษผัก	6.092	7.130	9.526	7.992	6.129	56.13
ทั้งหมด	12.981	15.460	15.948	15.346	11.542	45.88
Mn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	9.151 b 1/	14.530 a	12.934 ab	16.232 a	11.723 ab	22.96
เศษผัก	24.007	41.599	44.439	54.974	26.181	39.50
ทั้งหมด	33.157 b	56.128 ab	57.374 ab	71.207 a	37.903 b	32.42
Zn สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.905	2.292	2.250	2.736	2.321	18.97
เศษผัก	3.433	4.074	3.508	4.666	3.279	19.68
ทั้งหมด	5.338	6.366	5.758	7.402	5.600	16.16
Cu สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	0.352	0.358	0.339	0.268	0.315	30.86
เศษผัก	0.228	0.184	0.157	0.223	0.176	40.05
ทั้งหมด	0.580	0.541	0.496	0.491	0.491	25.70
B สะสมในผลผลิต						
ผักหลังตัดแต่ง	1.440	1.661	1.392	1.599	1.306	14.77
เศษผัก	2.167	2.338	2.246	2.491	1.910	18.76
ทั้งหมด	3.607	4.005	3.638	4.091	3.215	14.35

1/ ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันที่ตามหลังด้วยอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ค่าเฉลี่ยในแถวเดียวกันมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

* ค่าเฉลี่ย 4 ซ้ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณ N P และ K ที่พืชดูดใช้ในการสร้างผลผลิตแต่ละครั้ง (ตาราง 86) พบว่า ผักกาดหอมห่อในพื้นที่ของศูนย์ฯทุ่งหลวงมีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 5.33-6.04 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.97-2.74 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 7.01-10.13 กก.K/

ไร่ การดูดใช้ธาตุอาหารหลักของผักกาดหอมห่อในพื้นที่ศูนย์ฯแม่แฮ มีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 4.03-6.15 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 0.79-1.16 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 7.14-8.73 กก.K/ไร่ สำหรับปริมาณการดูดใช้ธาตุอาหารหลักในแต่ละครั้งของศูนย์ฯหนองหอยซึ่งมีปริมาณการดูดใช้ N ประมาณ 2.56-3.91 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ประมาณ 0.49-0.79 กก.P/ไร่ และมีปริมาณการดูดใช้ K ประมาณ 3.51-5.22 กก.K/ไร่

ตาราง 86 ปริมาณ N P และ K ที่ดูดใช้ในการสร้างผลผลิตของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และแรดิชิโอต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต 1 ครั้ง ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง แม่แฮ หนองหอย ขุนวาง และสถานีวิจัยอ่างขาง

การใส่ปุ๋ย	ปริมาณธาตุอาหารที่พืชดูดใช้ต่อการเก็บเกี่ยว 1 ครั้ง (กก./ไร่)														
	ศูนย์ฯทุ่งหลวง			ศูนย์ฯแม่แฮ			ศูนย์ฯหนองหอย			ศูนย์ฯขุนวาง			สถานีวิจัยอ่างขาง		
	N	P	K	N	P	K	N	P	K	N	P	K	N	P	K
NPK	5.44	1.97	10.13	4.97	1.16	7.58	2.79	0.53	4.34	6.75	1.49	10.50	3.84	1.22	7.10
NK	6.04	2.20	8.30	4.03	0.79	7.70	3.91	0.79	5.22	7.22	1.41	8.60	3.93	1.21	8.27
NP	6.00	2.03	7.01	6.15	1.36	8.73	2.70	0.53	4.04	7.48	1.34	7.47	4.05	1.25	8.11
N	5.01	2.07	6.16	4.38	0.91	7.51	2.56	0.49	4.26	5.13	1.16	7.99	4.53	1.40	8.80
SPA	5.33	2.74	9.05	4.13	0.81	7.14	2.53	0.52	3.51	4.89	1.28	11.18	3.13	1.13	7.22

ในผักกาดหวานที่ปลูกในพื้นที่ของศูนย์ฯขุนวางมีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 4.89-7.48 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.16-1.49 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 7.49-11.18 กก.K/ไร่

สำหรับปริมาณการดูดใช้ธาตุอาหารหลักในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขางของแรดิชิโอ พบว่าแรดิชิโอมีการดูดใช้ N ในปริมาณ 3.13-4.53 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.13-1.40 กก.P/ไร่ และมีปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 7.10-8.80 กก.K/ไร่

และเมื่อพิจารณาปริมาณการดูดใช้ธาตุอาหารหลักของผักกาดหอมห่อที่ปลูกในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง แม่แฮ และหนองหอย พบว่า ปริมาณการดูดใช้ธาตุอาหารหลักในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวงมีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 5.06-5.66 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.12-1.79 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 6.82-9.10 กก.K/ไร่ ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮผักกาดหอมห่อมีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 4.85-7.79 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.39-2.01 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 8.10-10.62 กก.K/ไร่ สำหรับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ปริมาณการดูดใช้ธาตุอาหารหลักในผลผลิตผักกาดหอมห่อ 1 ครั้งในพื้นที่ของเกษตรกรหนองหอย มีปริมาณการดูดใช้ N ในช่วง 5.26-8.98 กก.N/ไร่ ปริมาณการดูดใช้ P ในช่วง 1.77-2.85 กก.P/ไร่ และปริมาณการดูดใช้ K ในช่วง 9.38-14.86 กก.K/ไร่ ดังตาราง 87

ตาราง 87 ปริมาณ N P และ K ที่ดูดใช้ในการสร้างผลผลิตผักกาดหอมห่อต่อการเก็บเกี่ยว 1 ครั้ง ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง แม่แฮ และหนองหอย

การใส่ปุ๋ย	ปริมาณธาตุอาหารที่พืชดูดใช้ต่อการเก็บเกี่ยว 1 ครั้ง (กก./ไร่)								
	ศูนย์ฯทุ่งหลวง			ศูนย์ฯแม่แฮ			ศูนย์ฯหนองหอย		
	N	P	K	N	P	K	N	P	K
NPK	5.31	1.12	7.92	6.63	1.67	10.62	7.99	2.50	14.86
NK	5.53	1.39	7.51	4.85	1.39	8.10	8.89	2.85	13.50
NP	5.06	1.79	6.82	6.60	1.88	10.00	8.98	2.78	13.37
N	5.66	1.73	8.56	6.40	1.68	9.48	7.84	2.47	12.44
SPA	5.50	1.32	9.10	7.79	2.01	8.78	5.26	1.77	9.38

4.6 ผลการจัดการปุ๋ยต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณของต้นทุนและผลผลิต

ผลของการจัดการปุ๋ยมีผลทำให้ปริมาณต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ยแตกต่างกัน โดยค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยในการปลูกผักกาดหอมห่อของศูนย์ฯทุ่งหลวง แม่แฮ หนองหอย และเกษตรกรของแต่ละศูนย์ฯอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2,807-5,606 บาท/ไร่ ซึ่งการปลูกผักกาดหอมห่อในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงมีปริมาณค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยสูงที่สุดคือ 5,606 บาท/ไร่ เมื่อลดการใช้ปุ๋ย P K ทั้ง P และ K และการลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ปริมาณค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยลดลง และเมื่อประเมินปริมาณผลผลิตผักกาดหอมห่อ พบว่า ปริมาณผลผลิตผักกาดหอมห่อมีอยู่ในช่วง 1,144-4,240 กก./ไร่ ซึ่งเมื่อลดการใช้ปุ๋ย P ทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงประมาณ 23.73-44.78 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK โดยการใส่ปุ๋ยอัตรา NK ทำให้ปริมาณผลผลิตลดลงในช่วง 0.95-17.11 % ยกเว้น ในพื้นที่ศูนย์ฯหนองหอยที่การใส่ปุ๋ยอัตรา NK ทำให้ปริมาณผลผลิตสูงกว่า การใส่ปุ๋ยอัตรา NPK ประมาณ 44.30 % ส่วนการลดการใช้ K ทำให้ค่าใช้จ่ายลดลง 24.46-34.40 % ขณะที่การใส่ปุ๋ยอัตรา NP ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นในช่วง 1.26-30.59 % แต่การใส่ปุ๋ยอัตรานี้ในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงทำให้ปริมาณผลผลิตลดลง 0.38 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK และการลดการใช้ปุ๋ย P และ K มีค่าใช้จ่ายลดลงถึง 48.19-69.96 % แต่ปริมาณผลผลิตลดลงในช่วง 1.64-25.83 % มีเพียงศูนย์ฯแม่แฮที่การลดการใช้ปุ๋ย P และ K แล้วมีผลทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น 3.36 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

และการลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ลดค่าใช้จ่ายลง 62.66-81.30 % เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายปุ๋ยอัตรา NPK โดยปริมาณผลผลิตลดลง 2.27-44.42 % ยกเว้นพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวงและแม่แฮ เมื่อลดการใช้ปุ๋ย N P และ K มีผลทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น 1.04-1.96 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK สำหรับการปลูกผักกาดหวานในพื้นที่ศูนย์ฯขุนวางมีต้นทุนด้านการใช้ปุ๋ยประมาณ 5,568 บาท/ไร่ ซึ่งเมื่อลดการใช้ปุ๋ย P K ทั้ง P และ K รวมถึงลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ปริมาณต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยลดลง 25.93 28.08 54.01 และ 94.56 % ตามลำดับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK โดยปริมาณผลผลิตอยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,485-1,894 กก./ไร่ ซึ่งการลดการใช้ปุ๋ย P ทำให้ปริมาณผลผลิตลดลง 9.47 % การลดการใช้ปุ๋ย K ผลผลิตลดลง 10.64 % การลดการใช้ปุ๋ย P และ K ทำให้ผลผลิตลดลง 21.57 % และการลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ปริมาณผลผลิตลดลง 9.20 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK สำหรับการปลูกแรดิชิโอในพื้นที่สถานีวิจัยอ่างขางมีค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยประมาณ 2,466 บาท/ไร่ และเมื่อมีการลดการใช้ปุ๋ย P K ทั้ง P และ K รวมถึงการลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงถึง 18.07 18.94 37.02 และ 89.99 % ตามลำดับ แต่การลดการใส่ปุ๋ย P และการลดการใช้ปุ๋ย P และ K มีผลทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นประมาณ 13.61 และ 15.75 % ส่วนการลดการใช้ปุ๋ย K และการลดการใช้ปุ๋ย N P และ K ทำให้ปริมาณผลผลิตลดลง 0.22 และ 6.30 % เมื่อเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 88 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณต้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนและผลผลิต (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯ/สถานี และพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละศูนย์ฯ

การใส่ปุ๋ย	ต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ย (บาท/ไร่)	%การเปลี่ยนแปลงของต้นทุน*	ปริมาณผลผลิต (กก./ไร่)	%การเปลี่ยนแปลงของผลผลิต*
		ศูนย์ฯทุ่งหลวง		
NPK	5,606		2,735	
NK	3,738	-33.32	2,658	-2.82
NP	3,706	-33.89	2,724	-0.38
N	1,838	-67.21	2,028	-25.83
SPA	1,048	-81.30	2,788	1.96
		ศูนย์ฯแม่แฮ		
NPK	5,195		1,849	
NK	2,868	-44.78	1,751	-5.29
NP	3,886	-25.18	2,415	30.59
N	1,560	-69.96	1,911	3.36
SPA	1,048	-79.82	1,868	1.04
		ศูนย์ฯหนองหอย		
NPK	5,465		1,170	
NK	4,149	-24.07	1,689	44.3
NP	3,970	-27.35	1,250	6.82
N	2,654	-51.43	1,144	-2.30
SPA	1,048	-80.82	1,144	-2.27
		ศูนย์ฯขุนวาง		
NPK	5,568		1,894	
NK	4,124	-25.93	1,715	-9.47
NP	4,004	-28.08	1,692	-10.64
N	2,561	-54.01	1,485	-21.57
SPA	302	-94.56	1,720	-9.20
		สถานีวิจัยอ่างขาง		
NPK	2,466		1,162	
NK	2,021	-18.07	1,320	13.61
NP	1,999	-18.94	1,160	-0.22
N	1,553	-37.02	1,345	15.75
SPA	247	-89.99	1,089	-6.30

*การเปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 88 ผล*ของการใส่ปุ๋ยต่อปริมาณต้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนและผลผลิต (%) ในพื้นที่ศูนย์ฯ/สถานี และพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละศูนย์ฯ (ต่อ)

การใส่ปุ๋ย	ต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ย (บาท/ไร่)	%การเปลี่ยนแปลงของต้นทุน*	ปริมาณผลผลิต (กก./ไร่)	%การเปลี่ยนแปลงของผลผลิต*
		เกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง		
NPK	2,807		2,341	
NK	1,997	-28.87	2,109	-9.91
NP	1,842	-34.40	2,371	1.26
N	1,031	-63.27	2,303	-1.64
SPA	1,048	-62.66	2,256	-3.61
		เกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ		
NPK	3,743		4,028	
NK	2,662	-28.88	3,339	-17.11
NP	2,456	-34.39	4,240	5.25
N	1,375	-63.27	3,175	-21.18
SPA	1,048	-71.99	3,879	-3.71
		เกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย		
NPK	3,565		4,049	
NK	2,719	-23.73	4,011	-0.95
NP	2,693	-24.46	4,228	4.42
N	1,847	-48.19	3,618	-10.64
SPA	1,048	-70.60	2,251	-44.42

*การเปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบกับการใส่ปุ๋ยอัตรา NPK

4.7 สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชในเศษผักกับผลผลิตผัก

เมื่อวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชในเศษผักกับผลผลิตผักชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการทดลอง (ตาราง 89) พบว่า ในผักกาดหอมห่อความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลผลิตน้ำหนักสดทั้งหมดของผักและผลผลิตผักสดภายหลังการตัดแต่งผันแปรตามพื้นที่ สำหรับผักกาดหอมห่อในศูนย์ฯทุ่งหลวง และศูนย์ฯหนองหอย ความเข้มข้นของ P และ K ในเศษผักมีความสัมพันธ์กับผลผลิตผักอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบ ในขณะที่ผักในศูนย์ฯแม่แฮ ธาตุ Cu มีความสัมพันธ์กับผลผลิตในเชิงบวก ในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง ธาตุที่มีความสัมพันธ์กับผลผลิตคือ K และ Mn โดยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ในกรณี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ของผักในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ ธาตุที่มีความสัมพันธ์กับผลผลิตในเชิงบวก ได้แก่ N และ P ในขณะที่ Mn และ B มีความสัมพันธ์กับผลผลิตในเชิงลบ ส่วนผักในพื้นที่ของเกษตรกรศูนย์ฯ หนองหอย ธาตุที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ได้แก่ Ca และ Mg แต่ Mn มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ

ตาราง 89 สหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างความเข้มข้นของธาตุอาหารพืชบางธาตุในเศษผักกับผลผลิตผักสดภายหลังการตัดแต่ง (MY) และผลผลิตน้ำหนักสดทั้งหมดของผักกาดหอมห่อ (TFW) ที่ระยะเก็บเกี่ยว

พื้นที่	ผลผลิต	ธาตุ	n	ดัชนีสหสัมพันธ์
ศูนย์ฯทุ่งหลวง	TFW	P	20	-0.5751*
	MY	P	20	-0.4620*
เกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง	TFW	K	20	0.7050*
	MY	K	20	0.6765*
	TFW	Mn	20	0.5055*
	MY	Mn	20	0.4951*
ศูนย์ฯแม่แฮ	TFW	Ca	20	0.5599*
	MY	Ca	20	0.5674*
เกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ	TFW	N	20	0.6282*
	MY	N	20	0.5866*
	TFW	P	20	0.7787*
	MY	P	20	0.6299*
	TFW	Mn	20	-0.4562*
	MY	Mn	20	-0.5125*
	TFW	B	20	-0.5562*
	MY	B	20	-0.4870*
ศูนย์ฯหนองหอย	TFW	K	20	-0.5472*
	MY	K	20	-0.5193*
เกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย	TFW	Ca	20	0.6049*
	MY	Ca	20	0.4843*
	TFW	Mg	20	0.4994*
	TRW	Mn	20	-0.5744*
	MY	Mn	20	-0.5046*

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.8 สหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดกับความเข้มข้นของ N ในเศษผักของผักกาดหอมห่อ และผักกาดหวานที่ปลูกในศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดกับความเข้มข้นของ N ในเศษผักหรือเศษผักที่ปลิดทิ้งในช่วงที่มีการตัดแต่งผัก (ตาราง 90) พบในผักกาดหอมห่อที่ปลูกในพื้นที่ศูนย์ฯทุ่งหลวง แม่แฮ และหนองหอย ข้อมูลทั้งสองข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ แต่ในผักกาดหวานซึ่งปลูกในพื้นที่ของศูนย์ฯขุนวาง ข้อมูลทั้งสองข้อมูลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 90 ดัชนีสหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดกับความเข้มข้นของ N ในเศษผักของผักกาดหอมห่อ และผักกาดหวานที่ปลูกในพื้นที่ทดลองแต่ละพื้นที่

พื้นที่	ชนิดของผัก	n	ดัชนีสหสัมพันธ์
ศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	20	0.1829^{ns}
ศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	20	0.2042^{ns}
ศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	20	0.1357^{ns}
ศูนย์ฯขุนวาง	ผักกาดหวาน	20	0.7589*

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ns ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

4.9 สหสัมพันธ์ระหว่างธาตุ N กับธาตุอื่นในเศษผักของผักแต่ละชนิดที่ใช้ศึกษาในแต่ละพื้นที่

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุอาหารหลักแต่ละธาตุ พบว่า ในผักกาดหวานที่ปลูกในศูนย์ฯขุนวาง ความเข้มข้นของ N กับ P และ B ในเศษผักที่ระยะเก็บเกี่ยวมีสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญในเชิงลบ (ตาราง 91) ส่วนผักที่ปลูกในพื้นที่ของเกษตรกร พบว่า มีเฉพาะผักกาดหอมห่อในพื้นที่เกษตรกรของศูนย์ฯแม่แฮที่ความเข้มข้นของ N ในเศษผักมีสหสัมพันธ์กับ B ในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 91 ดัชนีสหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุ N กับธาตุอื่นในเศษผักของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และแรดิชิโอที่ปลูกในพื้นที่สูงที่ใช้ทดลอง ในระยะเก็บเกี่ยว

พื้นที่	ชนิดของพืชผัก	ธาตุ	n	ดัชนีสหสัมพันธ์
ศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	K	20	-0.2394^{ns}
		B	20	-0.4499^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	B	20	-0.0188^{ns}
ศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	K	20	-0.2072^{ns}
		B	20	0.0172^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	K	20	0.0977^{ns}
		B	20	-0.6714*
ศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	K	20	0.2883^{ns}
		B	20	0.1512^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	K	20	-0.1460^{ns}
		B	20	-0.0751^{ns}
ศูนย์ฯขุนวาง	ผักกาดหวาน	K	20	-0.5135*
		B	20	-0.4779*
สถานีฯอ่างขาง	แรดิชิโอ	K	20	-0.1922^{ns}

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

^{ns} ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

4.10 สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุ P กับ Zn ในเศษผักของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และ แรดิชิโอที่ปลูกในพื้นที่สูง ในระยะเก็บเกี่ยว

ในทุกพื้นที่ที่ศึกษา พบว่า ความเข้มข้นของ P ในเศษผักของผักชนิดต่างๆ ที่ปลูกในศูนย์ฯ มีความสัมพันธ์กับธาตุ Zn ในเชิงลบ (ตาราง 92) ยกเว้น ศูนย์ฯหนองหอย และสถานีฯอ่างขางที่ความสัมพันธ์ของทั้งสองธาตุมีในเชิงบวก สำหรับในพื้นที่ของเกษตรกรมีเฉพาะเกษตรกรของศูนย์ฯทุ่งหลวงที่ความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงลบ อย่างไรก็ตาม มีเฉพาะผักกาดหอมห่อที่ปลูกในศูนย์ฯทุ่งหลวงที่สหสัมพันธ์ระหว่าง P กับ Zn ในเศษผักเป็นไปในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 92 ดัชนีสหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุ P กับธาตุ Zn ในเศษผักของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และแรดิชิโอที่ปลูกในพื้นที่สูง ในระยะเก็บเกี่ยว

พื้นที่	ชนิดของพืชผัก	n	ดัชนีสหสัมพันธ์
ศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	20	-0.6232*
เกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	20	-0.3659^{ns}
ศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	20	-0.0756^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	20	0.2743^{ns}
ศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	20	0.2186^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	20	0.4260^{ns}
ศูนย์ฯขุนวาง	ผักกาดหวาน	20	-0.3985^{ns}
สถานีฯอ่างขาง	แรดิชิโอ	20	0.1009^{ns}

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

^{ns} ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

4.11 สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุ K กับความเข้มข้นของธาตุอาหารรองในเศษผักของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และแรดิชิโอที่ปลูกในพื้นที่สูง ในระยะเก็บเกี่ยว

จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของธาตุ K กับ Ca และ Mg ในเศษผักของผักแต่ละชนิดที่ใช้ทดลองในแต่ละพื้นที่ (ตาราง 93) พบว่า ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่เป็นไปในเชิงลบ อย่างไรก็ตาม มีเฉพาะผักกาดหอมห่อที่ปลูกในศูนย์ฯหนองหอย และผักกาดหวานที่ปลูกในศูนย์ฯขุนวางที่ความเข้มข้นของ K กับ Mg ในเศษผักมีความสัมพันธ์กันในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 93 ดัชนีสหสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ K กับความเข้มข้นของธาตุอาหารรองในเศษผักของผักกาดหอมห่อ ผักกาดหวาน และแรดิชิโอในพื้นที่สูง ในระยะเก็บเกี่ยว

พื้นที่	ชนิดของพืชผัก	ธาตุ	n	ดัชนีสหสัมพันธ์
ศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	Ca	20	-0.2316^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯทุ่งหลวง	ผักกาดหอมห่อ	Ca	20	-0.1806^{ns}
ศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	Ca	20	0.1167^{ns}
		Mg	20	0.0565^{ns}
เกษตรกรศูนย์ฯแม่แฮ	ผักกาดหอมห่อ	Ca	20	-0.0703^{ns}
		Mg	20	-0.1292^{ns}
ศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	Mg	20	-0.5425*
เกษตรกรศูนย์ฯหนองหอย	ผักกาดหอมห่อ	Ca	20	-0.0342^{ns}
		Mg	20	-0.2246^{ns}
ศูนย์ฯขุนวาง	ผักกาดหวาน	Mg	20	-0.5587*
สถานีฯอ่างขาง	แรดิชิโอ	Ca	20	-0.0138^{ns}
		Mg	20	-0.1565^{ns}

* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

^{ns} ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved